

VESA KESKINEN & HELENA KOTRO

KOHTI YHTEISÖLLISTÄ KAUPUNKIKULTTUURIA

Mielipiteitä Helsingistä kulttuurikaupunkina

4

TUTKIMUSKATSAUKSIA 2014

Helsingin kaupunki
Tietokeskus

ÖVERSÄTTNING
TRANSLATIONS
Magnus Gräsbeck

KUVIOT
FIGURER
GRAPHS
Pirjo Lindfors

TAITTO
OMBRYTTNING
GENERAL LAYOUT
Pekka Kaikkonen

KANSIKUVA
PÄRMBILD
COVER PICTURE
PMMP Kumpulan kyläjuhlilla 2010.
Kuva: Vesa Keskinen

VERKOSSA
ISBN 978-952-272-695-7

Helsingin kaupungin tietokeskus
Helsingfors stads faktacentral
City of Helsinki Urban Facts

KOHTI YHTEISÖLLISTÄ KAUPUNKIKULTTUURIA

Mielipiteitä Helsingistä kulttuurikaupunkina

VESA KESKINEN & HELENA KOTRO

TUTKIMUSKATSAUKSIA
FORSKNINGSRAPPORTER
STUDY REPORTS

2014:4

SISÄLLYS

Esipuhe Förord Foreword	8
Tutkimuksen tausta ja tarkoitus	13
Tutkimuksen kuvaus	14
Kulttuurin kuluttaminen	15
Vuoden kiinnostavin kulttuurikokemus.....	25
Mitkä kiinnostivat eniten (Helena Kotro)	26
Internetin hyödyntäminen kulttuurin käytössä ja tekemisessä	28
Helsingin kulttuuritarjonnan ongelmat ja puutteet.....	31
Puuttuu kiinnostavaa tarjontaa.....	33
Muut ongelmat	33
Tyytyväisyys Helsingin kulttuuritarjontaan	36
Perustelut	
Sana on vapaa (Helena Kotro).....	38
Risuja ja porkkanoita	42
Tiivistelmä Sammandrag Summary	48
 LÄHTEET.....	 57

LIITTEET

LIITE 1 Kyselylomake.....	60
LIITE 2 Tutkimuksen toteuttamisesta ja menetelmästä	62
LIITE 3 Kaupunginosatapahtumiin osallistuneiden osuus postinnumeroalueittain	67
LIITE 4 Muut käynnin kohteet	68
LIITE 5 Internetin käyttö kulttuuritarkoituksiin EU:ssa (27 maata) sekä Tanskassa, Ruotsissa ja Suomessa 2013	71
LIITE 6 Mitä kulttuuritarjontaa tarjontaa puuttuu.....	72
LIITE 7 Kulttuuritarjonnan muita ongelmia	73
LIITE 8 Tyytyväisyys Helsingin kulttuuritarjontaan – avovastaukset.....	79

Alppipuisto kesällä 2013. Kuva Joel Kukkonen

ESIPUHE

Viime vuosina tutkimuslaitoksia on huolestuttanut perinteisten kyselylomaketutkimusten tuottamat verrattain alhaiset vastausasteet. Vaikka Suomessa kansalaiset ovat vastanneet erilaisiin kyselyihin kansainvälisesti verrattuna hyvinkin aktiivisesti, on meillä saavutus saada edes puolet lomakkeista takaisin. Joskus vastausosuudet jäävät hyvinkin mataliksi.

Tässä tutkimuksessa on kokeiltu ns. lumipallotekniikkaa. Kysely lähetettiin sähköpostitse sadalle avainhenkilölle, joita sitten pyydettiin lähettämään lomake eteenpäin ystävilleen. Kysely oli auki myös sosiaalisessa mediassa Facebookin kautta. Näin tietokeskuksessa astuttiin hieman uuteen aikaan.

Lopputuloksena oli varsin onnistunut kokonaisuus, sillä vastaajia saatiin 838. Tämä aineisto ei ole vastaavalla tavalla edustava kuin satunnaisotannalla kerätty tutkimus. Onkin todennäköistä, että mukaan on tullut tavallista aktiivisempia kaupunkilaisia. Toisaalta, tälläkin aineistolla voidaan tehdä joitain tulkintoja kaupunkikulttuurin kulutuksesta ja näkemyksistä.

On kiinnostavaa, millaiseksi vastaajat kaupunkikulttuurin kokevat. Perinteiset jaot korkeaan ja populaariin, kaupalliseen ja ei-kaupalliseen menettävät merkitystään. Kulttuurisosiologien jo pitempään korostaman makujen moninaisuus ja sallivuus kuvastavat myös helsinkiläistä kulutusta. Ruokalautasella – monessakin mielessä – on tätä nykyä laaja kattaus erilaisia makuja.

Helsingissä kesäkuussa 2014

TIMO CANTELL
tutkimuspäällikkö
Helsingin kaupungin tietokeskus

Ett orosmoment för forskningsanstalter de senaste åren har varit de förhållandevis låga svarsprocenterna vid enkätundersökningar. Trots att medborgarna i Finland internationellt sett svarar riktigt bra på olika slags enkäter är det även hos oss en prestation att få ens hälften av formulären tillbaka. Ibland blir svarsprocenten mycket låg.

I föreliggande enkät har vi provat på den s.k. snöbollstekniken. Vi skickade e-post till hundra nyckelpersoner, som vi bad skicka blanketten vidare till sina vänner. Man kunde också komma in på enkäten via Facebook. Metodologiskt tog Faktacentralen alltså ett litet kliv in i en lite ny tid.

Slutresultatet blev riktigt lyckat: vi fick in 838 svar. Materialet är ju självfallet inte representativt på samma sätt som om vi hade använt ett slumpmässigt urval. Det är ju sannolikt så, att de som svarat är stadsbor av den aktivare sorten. Men vissa tolkningar beträffande stadsbornas konsumtion av och uppfattningar om stadskultur kan vi ändå göra utgående även från detta material.

Det är intressant hur svararna upplever begreppet stadskultur. Den traditionella indelningen i hög- resp. populärkultur, kommersiell resp. icke-kommersiell har förlorat i betydelse. Den mångfald av smak och tycke, och den tolerans som kultursociologer redan länge betonat syns även i helsingforsbornas konsumtionsvanor. Bordet är idag dukat – i många bemärkelser – för många olika smaker.

Helsingfors, juni 2014

TIMO CANTELL
forskningschef
Helsingfors stads faktacentral

PREFACE

A worrying phenomenon for research institutes in recent times has been the relatively low response rates to questionnaire surveys. Although, by international standards, Finns tend to be quite active respondents, a response rate of over 50 % is something of an achievement here as elsewhere. Sometimes response rates are extremely low.

In the present survey, we have tried the so-called snowball technique. We e-mailed 100 key respondents whom we asked to forward the form to friends and relations. We also encouraged the recipients to share the questionnaire link on Facebook. This was a little step into a new era in our research practices.

The final result was quite encouraging: we received 838 responses. Obviously, this material is not representative in the way a random sample would have been, because most probably our respondents are more active consumers of culture than the average citizen. But it does allow some interpretations about the consumption of and views on urban culture among Helsinki residents.

It is interesting to see how the respondents experience urban culture in Helsinki. Traditional divisions into high-brow vs. popular, commercial vs. non-commercial are becoming less important. The multitude of tastes and preferences and the tolerance that cultural sociologists have emphasised for some time are visible also in the consumption habits of Helsinki residents. Today, the table is laid – in more than one sense – for many different tastes.

Helsinki, June 2014

TIMO CANTELL
Research Director
City of Helsinki Urban Facts

Flow 2013. Kuva Joel Kukkonen

Tutkimuksen tausta ja tarkoitus

Tutkimuksessa selvitetään helsinkiläisten kulttuuriaktiiviteetteja ja mielipiteitä Helsingistä kulttuurikaupunkina. Tutkimusaineisto kerättiin syksyn 2013 aikana sähköpostin ja Facebookin kautta. Kyselyyn vastasi 838 henkilöä jotka olivat iältään 14–79-vuotiaita.

Tutkimuksen taustalla oli se tosiasia, että kulttuurin alalta on saatavissa varsin vähän ajankohtaista kaupunkitasoista tietoa. Tilastokeskuksen viimeisin vapaa-aikatutkimus toteutettiin vuonna 2002. Helsingin kaupungin omat sekä muut kulttuurilaitokset tekevät kävijätutkimuksia, mutta niistä saatu tieto jää pääosin laitosten omaan käyttöön. Viimeisimpänä näistä mainittakoon Helsingin kaupungin kulttuurikeskuksen (Kulke) kulttuuritaloja¹ koskeva asiakastytyväisyyskysely syksyiltä 2013 (Kulke 2013).

Helsingin kulttuurielämään on tullut viimeisten viiden vuoden aikana paljon uutta ja mielenkiintoista. Yhteisöllinen kaupunkikulttuuri kukoistaa ja Pop up -ilmiö on levinnyt laajalle. Helsingin uusi kulttuurijohtaja Stuba Nikula kiteyttää asian haastattelussaan (Backström 2013) näin: "...80- ja 90-luvuilla kulttuuri nähtiin jonain, jonka perässä ollaan valmiita matkustamaan, jonakin joka katsotaan ja sitten matkustetaan takaisin kotiin. ... Nykyisin kulttuuri halutaan mahdollisimman lähelle ja siihen halutaan osallistua ja tehdä itse. Nikula näkee, että "Helsinki on paljon muuta kuin kaupungin keskusta ja kaupunkikulttuuri tapahtuu paljolti muualla kuin kaupungin pyörittämissä keskuksissa."

Kyselyn aineiston keruun aikana marraskuussa 2013 julkaistiin kaksi laajaa tutkimusta kulttuurin kuluttamisesta. Suomalaisten näkemykset kulttuurista 2013 (Suomen Kulttuurirahasto 2013) -tutkimus on valtakunnallinen ja Cultural Acces And Participation (Cultural ..2013) EU-tasoinen. Molempia näitä referoidaan ja hyödynnetään vertailuaineistona tässä raportissa.

Aikaisempia kaupunkikohtaisia tutkimuksia

Kulttuurin kuluttamisesta eli erilaisissa kulttuuri- ja taidekohteissa /-tapahtumissa käymisestä saadaan jonkin verran tietoa joka neljäs vuosi toteutettavista kuntapalvelut - tutkimuksista. Viimeisin on vuodelta 2012. Sen mukaan 18–70-vuotiaat helsinkiläiset olivat käyneet kevään 2012 kyselyä edeltäneen 12 kk aikana eräissä kulttuurikohteissa ja -tilaisuuksissa seuraavasti (Keskinen 2013,30):

1 Annantalo, Caisa, Kanneltalo, Malmitalo, Stoa, Savoy-teatteri ja Vuotalo.

Taulukko 1. Eräiden kulttuuripalveluiden käyttö Helsingissä 2012, käynyt 12 kk aikana (N=1472)

Käynyt	%
Kirjastossa	76
Elokuvissa	72
Teatterissa	61
Konsertissa	59
Museossa	56
Taidenäyttelyssä	56

Tutkituista kaupungeista tyytyväisimpiä kulttuuripalvelujen riittävyyteen oltiin Helsingissä, jossa vain 5-8 prosenttia vastaajista piti jonkin kysytyn kulttuuripalvelun tarjontaa liian vähäisenä (Keskinen 2013, 30). Lähes yhtä hyvin asiat olivat Lahdessa (Kaupunki- ja kuntapalvelut 2012, 160).

Suomalaisten näkemykset kulttuurista 2013 (2013,7) tutkimuksessa kulttuuri- ja taidekohteissa käymistä kysyttiin asteikolla ”puolen vuoden”, ”kahden vuoden aikana”, ”harvemmin”, ”ei koskaan”, joten tuloksia ei voi vertailla Helsingin kyselyyn.

Musiikin tarjontaa Helsingissä on selvitetty useana vuotena (2004, 2006–2010) yhden kevätviikonlopun ajalta (Keskinen & Nieminen 2010). Usean poikkileikkausajankohdan kartoituksen perusteella tuli todistetuksi, että Helsingissä on yhden viikonlopun aikana reilusti yli 100 tilaisuutta kuulla ja nähdä musiikkiesityksiä konserteissa, keikoilla, live-/dj-vetoisilla klubeilla, kirkoissa tai kadunkulmassa katusoittajan esittämänä (Keskinen & Nieminen 2010, 39). Keväällä 2014 tapahtumia oli ennätyselliset 167.

Helsingin taidegallerioiden lukumäärää ja tyyppiä tutkittiin keväällä vuonna 2004 (Arts & Culture... 2004) ja uudelleen keväällä 2008 (Review of Arts and Culture... 2008), silloin täydennettynä Tilastokeskuksen tiedoilla. Kumpanakin vuonna havaittiin, että taidetta esitettiin Helsingissä noin 150 eri paikassa, museot pois lukien. Varsinaisia taidegallerioita näistä voitiin todeta olevan, edelleen kumpanakin vuonna, noin 90.

Tutkimuksen kuvaus

Sähköinen, netissä täytettävä kysely lähetettiin viikolla 43 sähköpostilla sadalle etukäteen eri kriteerein (ikä, sukupuoli, koulutus, ”kulttuurihenkilö” / ei-kulttuuri-ihminen jne.) valitulle henkilölle. Sähköpostin saatteessa kohdehenkilöitä pyydettiin lähettämään kysely edelleen 1-20 tutulle. Suurin osa sähköposteista lähti maanantaina 21.10.2013. Samaan aikaan kysely avattiin tietokeskuksen Facebook-sivulla vastattavaksi ja edelleen jaettavaksi. Marraskuun 20. päivänä kyselyn linkki avattiin opetusviraston kotisivulla. Kysely sulkeutui 8.12.2013, johon mennessä sähköisen lomakkeen oli täyttänyt 838 henkilöä.

Saatua vastausmäärää voidaan pitää erinomaisena. Tavoitteena oli saada vähintään 500 vastausta. Vertailuna mainittakoon, että edellä mainitussa Eurobarometrissa ”Cultural Access and Participation” Suomesta vastaajia oli 1003.

Helsingin kulttuuritutkimuksessa selvitettiin 12 kysymyksellä seuraavia asioita:

1. vastaajien kulttuurin kulutusta
2. vuoden kiinnostavinta kulttuurikokemusta
3. Helsingin kulttuuritarjonnan ongelmia ja puutteita
4. Internetin hyödyntämistä kulttuurin käytössä ja tekemisessä
5. tyytyväisyyttä kulttuurin tarjontaan Helsingissä sekä
6. vastaajien suhdetta kulttuuriin (onko pääasiassa yleisönä, harrastajana/opiskelijana vai ammattilaisena)

Taustatietoina olivat vastaajan ikä, sukupuoli, koulutustausta ja asuinpaikka. Kyselylomake on liitteenä 1. Kyselyn teknisestä toteuttamisesta, menetelmästä ja vastaajien taustatiedoista on oma tarkastelu liitteenä 2.

Kyselyä pidettiin mielenkiintoisena, helppona ja ennen kaikkea rohkean lyhyenä:

- *Kiva kysely! Kiva menetelmä- ketjukirjeenä! POP UP- kulttuuritapahtumat vahvistu- koot!*
- *Kerrankin lyhyt ja ytimekäs kysely jossa kysymykset ovat selkeitä, mielenkiintoisia ja kattavia*
- *Oivallinen kysely, kiitoksia.*
- *Kulttuurikysymysten lomake on hyvä. En läheskään aina viitsi vastata, mutta tämä lo- make suorastaan houkutteli vastaamaan.*

Kyselylomakkeen lyhydestä huolimatta saatu aineisto oli varsin laaja. Lähes jokaiseen ky- symykseen sisältyi täydentävä muualla/muuta/mitä -tyyppinen avovastausmahdollisuus. Nämä vastaukset mahdollistivat tutkia vastaajien musiikki-, kuvataide-, teatteri- jne. ma- kua, sillä esille tulivat mieliartistit, kuvataiteilijat, tanssijat jne. (ks. esim. sivu 27). Kaikki avo- vastaukset analysoitiin huolellisesti. Pääosan näistä tarkasteluista on tehnyt Helena Kotro.

Kysymys siitä, missä roolissa vastaajat kulttuuria kuluttivat, toi sinällään jo uutta tietoa Helsingin kulttuuriyleisöstä. Valtaosa vastaajista oli ”kulttuurin kentällä” yleisönä, katseli- jana tai kuuntelijana. Reilu neljäsosa (29 %) vastasi, että hän harrastaa tai opiskelee jotakin kulttuurialaa. Kulttuurialan ammattilaisen roolissa vastaajista oli 13 prosenttia. Tilanteesta riippuen vastaaja voi olla useissa rooleissa. Yleisin yhdistelmä oli olla yleisönä & harrasta- jana.

Kulttuurin kuluttaminen

Vuoden 2012 kuntapalvelut -tutkimukseen (Keskinen 2013, 57) liitettiin erillinen kysymys- kokonaisuus helsinkiläisten kulttuuritilaisuuksiin osallistumisesta ja kulttuuriharrastuksista. Tämä kysymyskokonaisuus oli lähtökohtana kun suunniteltiin uutta sähköistä kyselyä.

Vastaajilta tiedusteltiin vuoden aikana tapahtuneita käyntejä 14 kulttuuri-, taide- ja muus- sa tapahtumassa. Käyntien määrää ei kysytty. Kyselyn kulttuurikäsitys oli laajempi kuin Suomen Kulttuurirahaston teettämässä ”Suomalaisten näkemykset kulttuurista 2013” -tut- kimuksessa (2013), jossa kulttuurilla tarkoitettiin yhdeksää taiteiden alaa (teatteri, museo, taidenäyttely, klassisen musiikin konsertti, ooppera, populaarimusiikin tapahtuma, kan- sanmusiikin tapahtuma, tanssiesitys, elokuvat). Kulttuurirahaston tutkimuksen rajauksen taustalla oli se, että kysyttiin kulttuuria ”sitä, kuin väestö sen maassamme mieltää” (emt, 1).

Helsingin kyselyssä näkökulma oli kaupunkimaisempi. Helsingin kukoistavaa yhteisöl- listä kaupunkikulttuuria kyselyssä edustivat kaupunginosatapahtumat – ja juhlat, katu- ja puistokirpputorit sekä Ravintolapäivä. Muita vastaavia tapahtumia ovat muun muassa Sii- vospäivä, We Love Helsinki -tapahtumat sekä Block Party -katujuhlat. Yhteistä kaikille edel- lä mainituille on, että ne ovat ilmaistapahtumia.

Helsingin kyselyssä taidetapahtumien lisäksi mielenkiinnon kohteena olivat:

- **kirjastossa käyminen.** Suomalaisen kulttuurielämän pitkä ja vankka perusta, jota ei tule unohtaa itsestään selvyutenä.
- **isot ilmaistapahtumat**, kuten perinteinen Taiteiden yö ja kesän 2013 Tall Ship Race

- **kaupunginosatapahtumat ja -juhlat**, joita on järjestetty Kumpulan kyläjuhlista 1991 alkaen ympäri Helsinkiä (Tapanila², Kontula, Lauttasaari, Käpylä, Vuosaari). Kalliossa juhlitaan kesällä (Kallio Kukki) ja talvella (Kallio Kipinöi). Kallio Kukki ja Kallio Kipinöi -festivaalit palkittiin Helsingin kulttuuritekona 2013. Muita ovat muun muassa Siivouspäivä, We Love Helsinki-tapahtumat sekä Block Party -katujuhlat.
- **katu- ja puistokirpputoreja** on järjestetty usein kyläjuhlien yhteydessä, mutta viime vuosina myös omina erityistapahtuminaan esimerkiksi Kalliossa, Lauttasaarissa, Herttoniemessä ja Pakilassa. Kallion puistokirppis järjestetään kesäisin alueen eri puistoissa ja talvella Suvilahden kattilahallissa.
- **Ravintolapäivä** on suomalainen innovaatio. Yhden päivän Pop up -ruokakarnevaali järjestettiin ensimmäistä kertaa kesällä 2011. Sen jälkeen ravintolapäivää on vietetty muutaman kerran vuodessa, viimeksi helmikuussa 2014. Ravintolapäivä voitti suomalaisen matkailupalkinnon – Finnish Travel Award'in tammikuussa 2014.

2 Tapanilan Mosa herää kyläjuhla on järjestetty säännöllisesti aina huhtikuussa vuodesta 1979 lähtien. Mosa herää tapahtuma on pienimuotoisempi kuin esimerkiksi joka toinen vuosi järjestettävä Kumpulan kyläjuhla, jossa käy tuhansia vierailijoita ja esiintyy kymmeniä artisteja ja bändejä usealla lavalla.

Helsingin ensimmäinen Street Helsinki -ruokafestivaali veti Senaatintorin ja Kauppatorin liepeille tuhansia ruokailijoita syömään lauantaina 22.3.2014. Vajaan 40 katukeitön ruokalistalta löytyi muun muassa makkaroita, täytettyjä sämpylöitä, simpukoita, salaatteja ja hampurilaisia.

- **kirjamessut** ovat vanha helsinkiläinen traditio. Helsingin Kirjamessut järjestettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2001. Turussa kansainvälisiä kirjamessuja on kuitenkin järjestetty jo vuodesta 1990.
- niin sanottu uusi **sirkus** esikuvanaan kanadalainen Cirque du Soleil rantautui Suomeen 1980-luvun puolivälissä. Tunnettuja nykysirkuksen edustajia ovat muun muassa tamperelainen Sorin Sirkus ja Circus Helsinki. Tyypillistä uudelle sirkukselle ovat visuaalisuus, tanssi ja musiikin monipuolinen käyttö sekä eläimettömyys.

Valterin iso kirpputori VR:n varikkoalueella Pasilassa suljettiin kymmenen vuoden aukiolon jälkeen joulukuussa 2012. Sen jälkeen Helsingissä on ollut "krooninen" pula sisätiloissa toimivasta kirpputorista. Jäähallin viikonloppupaikat myydään loppuun hetkessä. Muutaman kerran vuodessa Suvilahden kattilahallissa ja Tavastialla järjestettävien kirpputorien asiakkaat joutuvat jonottamaan sisäänpääsyä? On outoa, että Valtertia korvaavaa paikkaa ei kaupungista löydy tai kirpputoria pyörittävää yrittäjää ei löydy.

Muissa tapahtumissa kuin lomakkeella erikseen kysytyissä oli käynyt joka kymmenes vastaaja (12 %). Sivulla 24 esitellään nämä muut kulttuurikohteet, joissa vastaajat olivat 12 kk aikana käyneet.

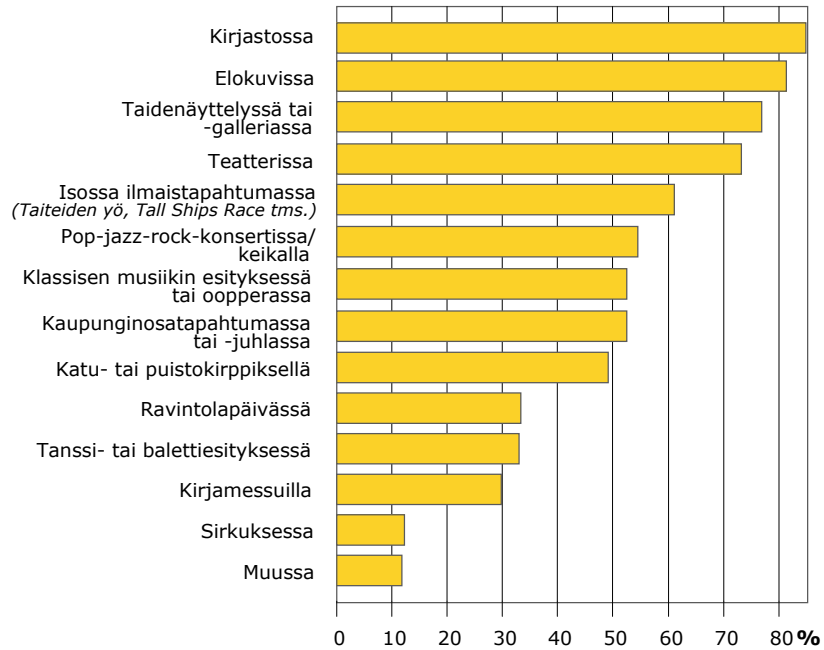
Vastaajat osoittautuivat varsin aktiivisiksi kulttuurin käyttäjiksi. Keskimäärin oli koettu seitsemän eri "genren" tapahtumaa 14 kysytystä.

Kysytyt kulttuuriaktiviteetit jakoutuivat kolmeen suosituimmuusryhmään. Valtaosa vastaajista (75–85 %) oli käynyt vuoden aikana kirjastossa, elokuvissa, taidenäyttelyssä tai -galleriassa sekä teatterissa. Noin puolet vastaajista (49–61 %) oli käynyt jossakin isossa ilmais-tapahtumassa (Taiteiden yö, Tall Ships Race tms.), pop-jazz-rock-konsertissa tai keikalla, kaupunginosatapahtumassa, klassisen musiikin esityksessä tai oopperassa sekä katu- tai puistokirppiksellä. Näitä pienempiä kävijäosuuksia saivat tanssi ja baletti, ravintolapäivä, kirjamesut sekä sirkus.

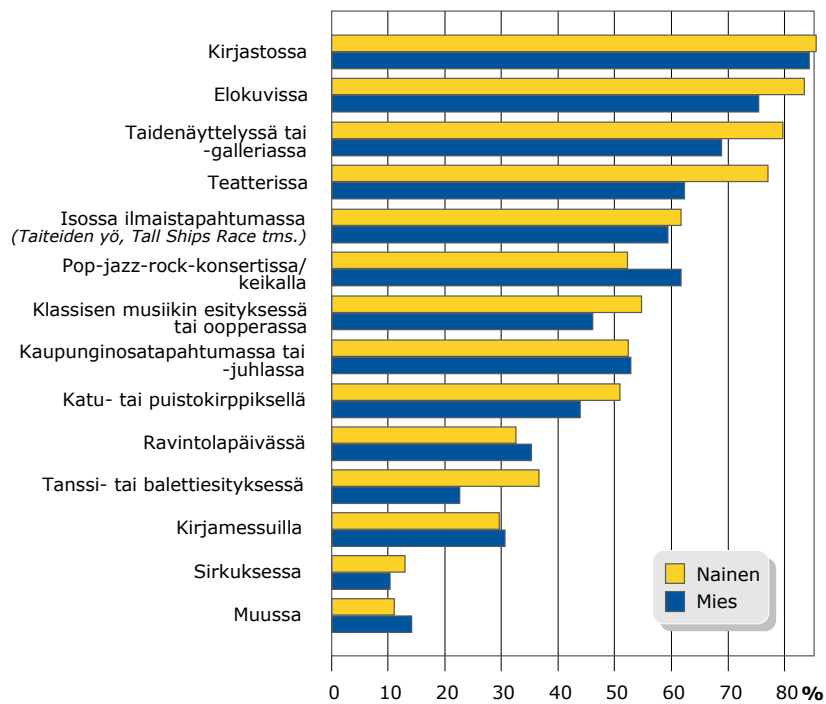

Kallion puistokirppis Dallapén puistossa kesällä 2012. Kuva Joel Kukkonen

Kuvio 1. Vuoden aikana kulttuuri-, taide- ja muissa tapahtumissa käyneiden osuus Helsingissä syksyllä 2013 (N=829)

Kuvio 2. Naisten ja miesten kulttuuriaktiviteetit kyselyä edeltäneen 12 kk aikana (N=829)

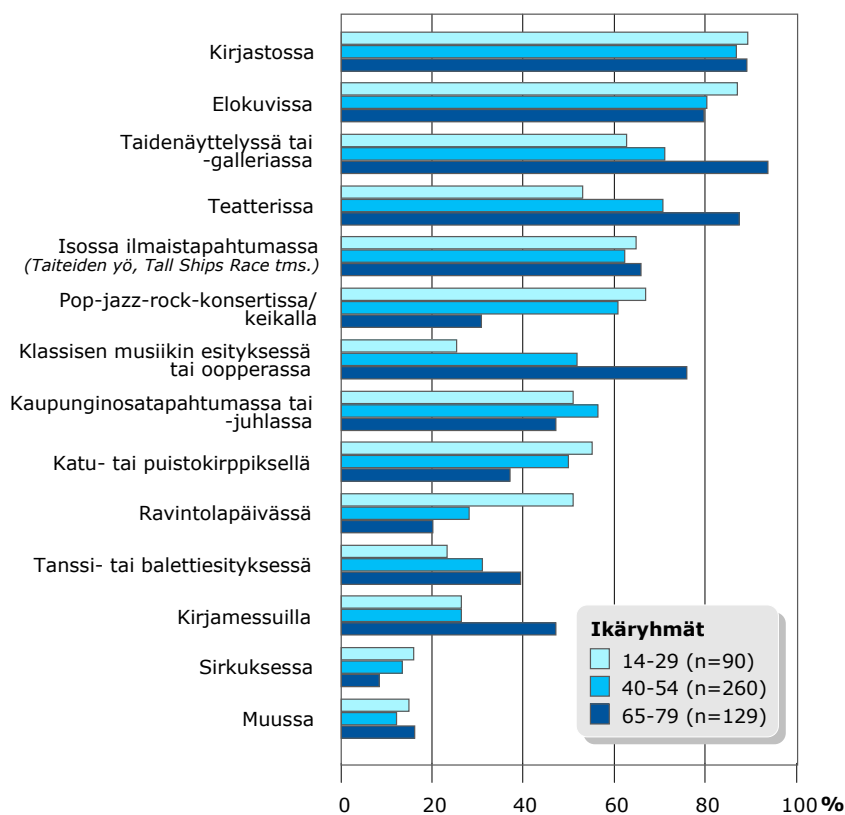
Sähköpostin ja netin kautta kyselyyn vastanneet olivat jonkin verran aktiivisempia kulttuuritilaisuuksissa kävijöitä kuin satunnaisotannalla valittuun kyselyyn vastanneet 18–70-vuotiaat helsinkiläiset (vrt. sivun 13 taulukko).

Ei ole mitenkään uutta tai yllättävää, että naiset osallistuivat erilaisiin kulttuuritilaisuuksiin miehiä yleisemmin. Erityisesti tämä koski tanssi- ja balettiesityksissä käyntejä, teatteria, taidenäyttelyitä, klassisen musiikin konserteja sekä elokuvia. Miehet olivat käyneet naisia useammin vain populaarimusiikin konserteissa / keikoilla. Muissa kysytyissä kulttuurireinoissa käyntien erot olivat naisten ja miesten välillä pienempiä.

Koulutustausta näkyi tilastollisesti merkitsevänä erona vain klassisen musiikin konserteissa tai oopperassa käynneissä sekä kirjastossa käynneissä. Mitä enemmän koulutusta, sitä useammin edellä mainituissa oli käyty vuoden sisällä.

Seuraavassa asiaa katsotaan kolmen ikäryhmän osalta. Taidenäyttelyt, teatteri, klassisen musiikin esitykset, tanssi ja baletti sekä kirjamessut saavat selvästi useammin yleisönsä iäkkäämmistä henkilöistä. Ravintolapäivä on selkeimmin nuorempien juttu. Osin tämä koskee myös katu- ja puistokirpputoreilla käymistä. Keskimmaisesta ikäryhmästä voidaan nostaa popin ja rockin seuraamisen yleisyys. Näin Antti Karisto vuonna 1994 (Karisto 1994). ”...rockin kuuntelu liittyy yhtä lailla sukupolviin kuin ikään. Monet niistä, joita rockin urbaani syke on nuorena puraissut, jatkavat sen kuuntelua ja konserteissa käymistä kypsässä iässä.” Muissa kysytyissä asioissa käytiin iästä riippumatta yhtä yleisesti tai harvoin (sirkus).

Kuvio 3. Vuoden aikana kulttuuri-, taide- ja muissa tapahtumissa käyneiden osuus eräissä ikäryhmissä Helsingissä syksyllä 2013 (N=828)

PMMP Kumpulan kyläjuhilla 2010. Kuva Vesa Keskinen

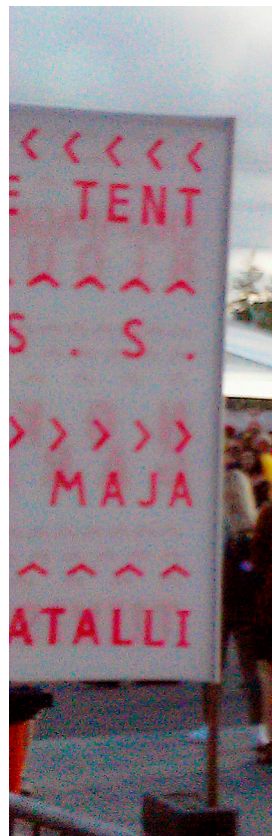
Kulttuuriammattilaiset kävivät muihin vastaajiin verrattuna huomattavasti (tilastollisesti merkitsevästi) useammin seuraavissa tapahtumissa tai tilaisuuksissa.

- tanssi- tai balettiesitys (.159)
- taidenäyttely ja -galleria (.150)
- kaupunginosatapahtuma /-juhla (.140)
- pop-jazz-rock konsertti/ keikka (.133)

Kysytyistä asioista ainakin kaupunginosatapahtumat, ravintolapäivä sekä katu- ja puisto-kirpputorit ovat sellaisia, joissa voi olettaa olevan alueellista keskittymistä. Joillakin alueilla näitä tapahtumia järjestetään yleisemmin kuin toisilla alueilla.

Liitteen 3 kartta kaupunginosatapahtumiin osallistumisesta osoittaa, että niissä vierailuvia oli eniten Länsi-Herttoniemessä, Alppiharjussa, Roihuvuoressa, Kalliossa, Kumpulassa, Vallilassa, Tapaninkylässä, Aurinkolahdessa, Mellunmäessä ja Kontulassa asuvissa. Näillä alueilla kyläjuhlista oli käynyt 90–75 prosenttia alueen vastaajista. Pikku Huopalahdessa, Jätkäsaarella ja Munkkivuorella asuvista vain vajaa kolmannes oli osallistunut kaupunginosatapahtumiin.

Katu- ja puistokirppiksillä kävijöitä oli erityisen paljon Vallilassa, Kalliossa, Alppiharjussa, Torkkelinmäellä, Kumpulassa, Käpylässä ja keskustassa asuvissa (87–64 prosenttia alueen vastaajista). Alueita, joissa näitä tapahtumia ei näytä niin olleen tai ne eivät olleet asukaita niin kiinnostaneet, olivat Laakso, Veräjänmäki, Tapulikaupunki, Laajasalo, Länsi-Pasila, Munkkiniemi ja Itä-Pasila.

Vaasankatu kesällä 2013. Kuva Joel Kukkonen.

Flow 2013. Kuva Joel Kukkonen

■ "Surf Cafe" Alppilassa, ravintolapäivä 16.2.2104. Kuvat Vesa Keskinen

Hip Hoi Helmikuinen Herrasväki!

Tervetuloa sunnuntaina 16.2
Klo 8 → nauttimaan jälleen
kansamme Ravintolapäivän
annista. 😊

Tarjolla:

- Aamunaikaisia omeletteja
  - Vietteleriä vihanneskeittoja & -patoja
  - Poikien säpräköitä sapaksia kotosuomesta Kera Sangrian
  - Pysäyttävän hyvää limeinkivääripannaria marja-aronia-siirapilla
  - Kutkuttavan koukuttavaa Kikhernesuklaakakku (Gluteeniton)
  - Emännän omatekoista supervoimia antavaa siemenleipää (Gluteeniton, hiivaton, maidoton)
- yms. yllättäviä aitoja makuja,
Luomusti! 😊

Nähdään pian !!!
Surf Cafe & galleria
040-5191133
facebook.com/surfacefegalleria

Ravintolapäivään osallistuminen oli yleisintä postinumeroalueilla Torkkelinmäki, Pikku Huopalahti, Lassila, Itä-Pasila ja Vallila vastaajista reilusti yli puolet (75–56 %) oli osallistunut ravintolapäivään. Lauttasaarella, Mellunmäessä, Kivihaassa, Tammisalossa ja Kontulassa asuvista vastaavat osuudet olivat 25–21 prosenttia.

Edellisen aluetarkastelun voi hyvin tiivistää Helsingin kaupungin saksankielisen Helsinki News Dezember 2013 Nr. 4/4 artikkelin havaintoon (Stadtkultur an der Uni (2013):

Ravintolapäivä, siivouspäivä, katujuhlat – viimeisen noin viiden vuoden aikana Helsingissä on kuhistu ”uudesta innovatiivisesta kaupunkikulttuurista”. Asukkaiden yhteisöllisesti ja epäbyrokraattisesti järjestetyt tilaisuudet ovat olleet erittäin pidettyjä, erityisesti Kallion kaupunginosassa.

Akvarellikurssista Vuosaaren joulupolkuun

Vastaajista 125 (15 %) kirjoitti käyneensä vuoden aikana jossakin / joissakin muissa tapahtumissa. Mainintojen kirjo oli laaja. Osa maininnoista olisi mahtunut hyvin valmiisiinkin vastausvaihtoehtoihin kuten keikka tai iso ilmaistapahtuma. Liitteessä 4 on esitetty tämä paikka-/tapahtumalista aakkostettuna. Listasta voidaan poimia seuraavia huomioita:

- moni mainitsi useita paikkoja ja tapahtumia
- museot ja urheilutapahtumat nousivat esiin omina kokonaisuuksinaan
- mieleenpainuva tapahtuma voi olla hyvinkin arkinen; katusoitaja, koulun kevättempaus
- markkinat ja messut olivat tehneet vaikutuksen moneen
- luonto merkitsee paljon kaupunkilaisille. Luontoretket, Sompasaari ja Haltiala esiintyvät myös tärkeinä käyntikohteina.

Kaupungin kaupunkikulttuuriavustukset

Helsingissä lähikulttuuria tuetaan kaupunkikulttuuriavustuksilla. Vuonna 2013 tuettiin 152 tapahtumaa. Kulttuurikeskukselta voi saada tukea kyläjuhlien tai vaikkapa Kuujuhlan järjestämisen peruskustannuksiin. Tukisummat vaihtelevat muutamista satasista muutamiin tuhansiin euroihin. Vuonna 2014 kansalaisten omaehtoisen toiminnan mahdollistavaa tukea jaetaan noin 230 000 euroa. (Kulke, Avustukset 2013).

Asukkaiden järjestämien katujuhlien tai muiden pop up -tyyppisten tapahtumien tilanne on Helsingissä erikoinen. Näin Jussi Pajunen haastattelussaan (Laitinen 2014): ”Nyt tilanne on sikäli hyvin erikoinen, että kaupungissa voi tapahtua spontaaneja asioita kenenkään sääntelemättä, mutta jos hakee lupaa, voi joutua hakemaan lupia monilta eri viranomaisilta. Silloin voi kohdata hyvinkin yksityiskohtaista sääntelyä.”

Vuoden kiinnostavin kulttuurikokemus

Vastaajien kulttuuriorientoituneisuudesta kertoo paljon se, että ainoastaan 28 henkilöä (3,5 %) ei ollut käynyt 12 kk sisällä missään kulttuuritilaisuudessa. Tiettyä kriittisyyttäkin vastaajien joukosta löytyi, sillä joka kuudes oli sitä mieltä, ettei Helsingissä ollut vuoden aikana yhtäkään sykehdyttävää tapausta kulttuurin alalla. Joka viides vastaaja oli kokenut yhden merkittävän tapauksen ja peräti 60 prosenttia useita. Miehillä kiinnostavia kulttuurikokemuksia oli harvemmalla ja vähemmän kuin naisilla.

Kulttuuriammattilaista kolmella neljästä oli ollut kyselyä edeltäneen vuoden aikana useita mieleenpainuvia kulttuuritilaisuuksia tai - tapahtumia. Kulttuuria harrastavilla vastaava osuus oli 62 prosenttia ja ”vain” yleisönä olevilla 55 prosenttia.

Taulukko 2. Kiinnostavien kulttuurikokemusten määrä 12 kk aikana (N=807)

	%	Nainen	Mies
Ei ole käynyt missään	3,5	2,5	6,3
On käynyt, ei ollut mieleenpainuvaa	17,6	16,2	21,6
Oli yksi kiinnostava	19,6	18,5	22,6
Oli useita kiinnostavia	59,4	62,8	49,5
%	100	100	100
N	807	599	208

Nuorimmista alle 30-vuotiaista vastaajista joka toisella oli ollut kyselyä edeltäneen vuoden aikana useita kiinnostavia kulttuurikokemuksia. 60 vuotta täyttäneillä näin oli kolmella neljästä. Muutoin ikä ei vaikuttanut mitenkään systemaattisesti kysymykseen vastaamiseen.

Kuva: Sirpa Päivinen

MITKÄ KIINNOSTIVAT ENITEN

Sekä yhden että useita kiinnostavia tapahtumia maininneita pyydettiin jatkokysymyksissä omin sanoin tarkemmin kertomaan näistä tapahtumista. Edeltävän kysymyksen (missä Helsingin kulttuuritapahtumassa käynyt edellisten 12 kuukauden aikana) mukaan luokiteltuna vastaajien kommentit avokenttiin jakautuivat seuraavasti:

Taulukko 3. Kiinnostavimmat kulttuurikokemukset edeltäneeltä 12 kuukaudelta luokiteltuina

Kiinnostavimmat tapahtumat	Kiinnostavin kulttuurikokemus Helsingissä viimeisen 12 kk aikana		Useita kiinnostavia kulttuurikokemuksia Helsingissä viimeisen 12 kk aikana	
	Mainintoja	% maininnoista	Mainintoja	% maininnoista
Pop-jazz-rock-konsertti	18	11	120	11
Klassinen musiikki	10	6	119	11
Teatteri	17	11	154	11
Tanssi, balettiesitys	9	6	35	3
Sirkus	4	3	18	2
Kirjasto	2	1	20	2
Elokuva	1	1	57	5
Taidenäyttely	10	6	109	10
Ravintolapäivä	8	5	43	4
Isot ilmaistapahtumat	30	19	102	9
Kirjamessut	5	3	29	3
Kaupunginosa-tapahtumat	12	8	87	8
Kirpputorit	2	1	36	3
Muut jutut	29	18	145	14
Yhteensä	157	100	1074	100

Yksi kiinnostava kulttuurikokemus

Yhdessä kiinnostavassa kulttuuritapahtumassa käyneistä (N=159) kahta vastaajaa lukuun ottamatta kaikki mainitsivat tapahtuman nimeltä. Yhden kiinnostavan tapahtuman maininnoista isot ilmaistapahtumat (19 %), erityisesti Tall Ships Race ja Taiteiden yö, olivat jääneet hyvin mieleen. Toiseksi useimmin muistettiin jokin teatteriesitys (11 %) tai kevyen musiikin konsertti (11 %). Mainintoja keräsivät myös monet kaupunginosa-tapahtumat (8 %) ja taidenäyttelyt (6 %).

Kevyen musiikin konserteista Flow festivaali ja Tuomari Nurmio saivat kumpikin kaksi mainintaa, Emmylou Harris, Pink, Jare "Cheek" Tiihonen ja PMMP mainittiin kukin kertaalleen. Teatteriesityksistä parhaiten muistettiin Kansallisteatterin komedia suomalaisesta demokratiasta Neljäs tie. Muiden kiinnostavien tapahtumien -luokka oli yksi suurimmista (18 %) ja sisälsi tapahtumia moneen makuun. Mainintoja saivat mm. Helsingin Juhlaviikot (3 kpl) tai tarkemmin määrittämätön konsertti (5 kpl) sekä yksittäisinä ilmaisuina Helsingin yliopiston esitelmäsarjat, Helsinki Poetry Connection, Art goes kapakka, Stoaan ympäristötaide, Tornien soitto, Wärk:fest ja Laajasalon Öljysäiliö 468 valotaideteos.

Useita kiinnostavia tapahtumia

Useita kiinnostavia kulttuuritapahtumia kokeneista vastaajista yksityiskohtaisempaa tietoa niistä antoi 453³ henkilöä. Yhden mieleen jääneen tapahtuman tässä yhteydessä muisti 103 henkilöä, kaksi tapahtumaa 157 ja kolme tapahtumaa 111 kyselyyn vastannutta. Neljä mielenkiintoista kulttuurikokemusta luetteli 47 ja tätä useampia 24 henkilöä. Kaikkiaan mieleen jääneitä, kiinnostavia tapahtumia mainittiin 1074 kappaletta.

Useita kiinnostavia kulttuurikokemuksia

Useita kiinnostavia kulttuurikokemuksia maininneiden avovastauksissa suosituin oli teatteri yleensä tai jokin nimetty teatteriesitys (14 %). Myös tässä avokentässä tunnustusta annettiin klassisen (11 %) ja kevyen musiikin konserteille (11 %), taidenäyttelyille (10 %) ja suurille ilmaistapahtumille (9 %).

Kevyen musiikin konserteista kiinnostavaksi nimettiin Flow-festivaali 25 kertaa. Yksittäisistä esiintyjistä useimmat mieleen jääneet olivat kansainvälisiä tähtiä, kuten Neil Young, Yoko Ono, Iron Maiden ja Chick Corea. Klassisen musiikin ja oopperan esitykset mainittiin suunnilleen yhtä usein kuin kevyt musiikki. Tyypillinen, 36 kertaa esiintynyt vastaus oli "ooppera" tai "klassisen musiikin konsertti", mutta joitakin esityksiä muisteltiin nimen kera. La Traviata, Tristan ja Isolde ja Kevätuhri mainittiin kukin kolmesti, yksittäisistä esityksistä nimettiin mm. Lumikuningatar, Thaïs ja Don Pasquale. Suosittuja ja pidettyjä klassisen musiikin tapahtumia ovat vastausten perusteella myös Helsingin kaupungin orkesterin konsertit, jotka mainittiin yhtenä kiinnostavista tapahtumista 14 kertaa.

Teatteri oli vastaajien lemmikki; nimeämätön teatteriesitys kirjattiin kiinnostavaksi kulttuuritapahtumaksi yli 60 kertaa. Nimeltä mainittiin mm. Patriarkka, Neljäs tie, Armi, Kristina från Duvemåla, Jeminan monta elämää ja Metsäperkele. Kaikkiaan teatterimainintoja kertyi 154 kappaletta.

Taidenäyttely, näyttelyt tai galleriat ilman tarkempaa määrittelyä kirjattiin kiinnostavien listalle 38 kertaa. Kiasma, Ateneum, Helsingin Taidehalli ja Sinebrykoff mainittiin niin ikään yleisesti useissa puheenvuoroissa. Yksilöityinä muistettiin mm. Ateneumin Linnan aarteet -näyttely (4 kpl), Ateneumin Järven lumo (4 kpl), Taidehallin Leena Luostarisen näyttely (3 kpl) ja Sinebrykoffin Puut ovat runoja -näyttely (2 kpl) sekä yksittäisinä mainintoina mm. Marjatta Tapiolan, Jarmo Mäkisen ja Annantalon Saareen -näyttelyt.

Isojen ilmaistapahtumien suosikki olivat suuret purjelaivat, joita muisteltiin 51 vastauksessa. Taiteiden yö toistui vastauksissa 29 kertaa, Maailma kylässä 10 kertaa ja Silakkamarkkinat kolmesti. Luokkaan muut kiinnostavat tapahtumat (14 %) sisältyi useita mainintoja konserteista yleensä ja juhlaviikkojen tapahtumista sekä erilaisia lasten tapahtumia. Mie-

3 Näistä 12 vastausta jätettiin tarkastelun ulkopuolelle niiden yleisluonteisuuden ja vaikean tulkinnan vuoksi (esimerkiksi: "Liian monta listattaviksi"; "niin moni on ollut kiinnostava"; "useimmat").

lenkiintoisina oli koettu myös mm. valoinstallaatiot, Puotilan sataman meripäivät, Liikkeellä marraskuussa, lukijapiiri sekä lausuntaan ja runoihin liittyvät tapahtumat, Asunnottomien yön oheistapahtumat, sarjakuvamessut, Urbaanit asuntomessut ja Sulasolin yhteislaulut. Vaikka vastaajien mieleen jäänyt kulttuurikokemus oli usein jokin järjestetty tapahtuma tai tilaisuus, kiinnostavina muistettiin myös pienimuotoisia ja hetkellisiä elämyksiä, kuten kantaaottavia graffiteja tai yksittäisiä kohtaamisia taideteosten kanssa pitkin kaupunkia. Erään vastaajan sanoin ”tällaisessa kohtaamisessa yhtäkkiä voi tuttuakin näkyä avautua uudeksi”

Internetin hyödyntäminen kulttuurin käytössä ja tekemisessä

Monet asiat ovat kymmenessä vuodessa siirtyneet sähköiseen maailmaan internetiin. Miten tämä näkyy kulttuurin kulutuksessa ja tekemisessä?

Marraskuussa 2013 julkaistiin Euroopan Komission toimeksiannosta toteutettu Special Eurobarometer 399 (2013) tutkimus ”Cultural Access And Participation”. Tutkimuksen yhtenä osa-alueena oli selvittää internetin käyttöä kulttuuritarkoituksiin. Haastatteluihin perustuvaan tutkimukseen osallistui 27 Euroopan Unionin jäsenmaata. Suomesta haastateltiin puhelimitse tuhatta 15 vuotta täyttäneitä.

Reilu neljäsosa (29 %) eurooppalaista ei käyttänyt lainkaan internetiä kulttuurin saralla. Suomessa ja Ruotsissa nettiä käyttämättömiä oli selvästi vähemmän, 14 prosenttia (Special Eurobarometer..2013, 54). Helsingin tutkimukseen vastanneista vain ani harva oli sellainen, joka ei ollut hyödyntänyt nettiä kulttuuritarkoituksiin (vrt. kuvio 4). Tämä selittyy sillä, että Helsingin kysely toteutettiin sähköpostin ja Facebookin kautta. EU:n kyselyt tehtiin puhelinhaastatteluina.

Eniten nettiä kulttuuritarkoituksiin käytäviä oli Ruotsissa ja Tanskassa (katso liite 5). Suomi ei ollut minkään kysytyn asian suhteen kärkimaa. Kulttuuriblogien seuraajina ja lukijoina suomalaiset olivat Euroopan häntämaita.

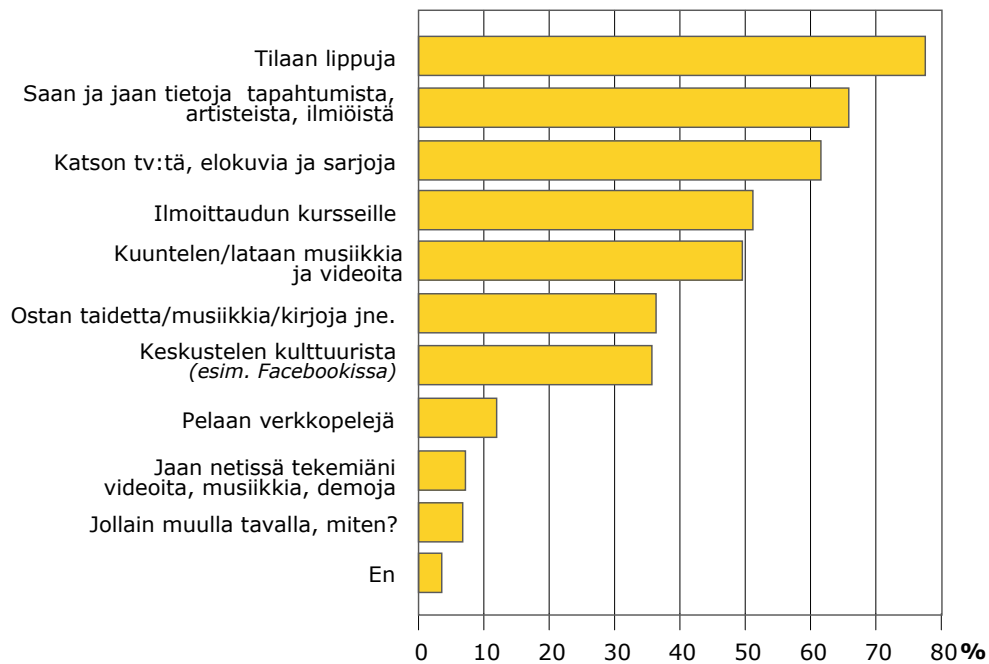
Helsingin ja EU:n kyselyn netin käyttöä koskevat kysymykset olivat yllättävän samansäلتöisiä. Helsingissä ei kysytty lukivatko vastaajat sanomalehtien kulttuurisivuja netistä tai vierailivatko he eri kulttuurilaitosten kotisivuilla. Lippujen tilaamista kysyttiin Helsingissä erikseen, EU:n kyselyssä asia oli yhdistetty yleensä kulttuurituotteiden (kirjat, CD:t) netistä ostamiseen. Seuraavaan taulukkoon on koottu suurin piirtein vertailukelpoiset osiot Helsingin ja EU:n tutkimuksista.

Taulukko 3. Internetin hyödyntäminen kulttuuritarkoituksiin Helsingissä, EU:ssa sekä erikseen Suomessa ja Ruotsissa 2013

	Helsinki	EU 27	Suomi	Ruotsi
Kuuntelen/lataan musiikkia (<i>Helsinki: ja videoita</i>)	50	42	54	69
Katson tv:tä, elokuvia ja sarjoja	62	27	40	61
Saan ja jaan tietoja tapahtumista, artisteista, ilmiöistä	66	44	41	60
Pelaan verkkopelejä	12	24	24	32
Ostan taidetta/musiikkia/kirjoja jne. (<i>EU: lippuja</i>)	36	27	37	53
Jaan netissä tekemiäni videoita, musiikkia, demoja	7	11	9	12
Jollain muulla tavalla, miten?	7	4	6	2
N	829	26 536	1 003	1 006

Helsingin vastaajien suhteellisen korkea ikä näkyy tuloksissa – varsinkin verkkopelien pelaamisen kohdalla. Muutoin Helsingin tulokset olivat lähempänä Ruotsin tilannetta kuin koko Suomen.

Kuvio 4. Internetin hyödyntäminen kulttuurin käytössä / tekemisessä Helsingissä syksyllä 2013 (N=829)

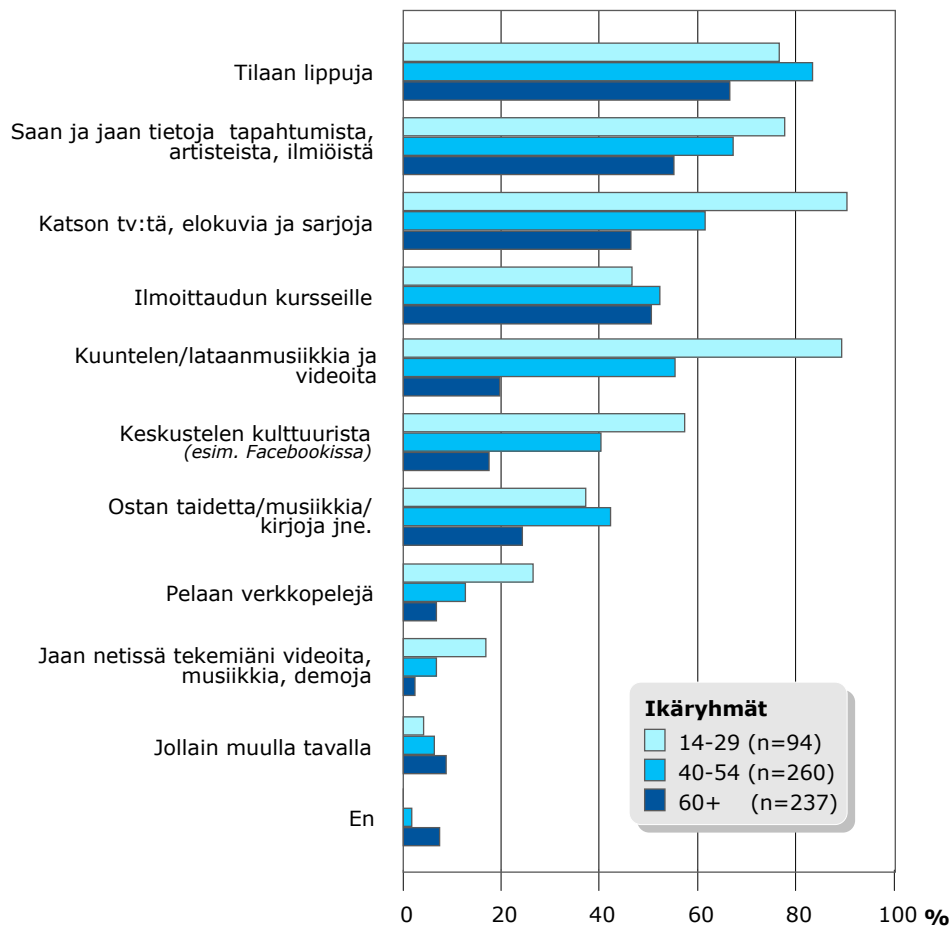

Naiset ja miehet käyttivät nettiä lähes yhtä yleisesti. Kursseille ilmoittautumiseen nettiä naisista käytti kuitenkin 59 prosenttia, miehistä vain 30 prosenttia. Miehet kuuntelivat ja latsivat netistä musiikkia /videoita yleisemmin kuin naiset (63 % miehistä, 45 % naisista). Myös fyysisten kulttuurituotteiden (kirjat, levyt) ostaminen netin kautta oli enemmän miesten kuin naisten puuhaa (44 % / 34 %).

Nuoret käyttävät nettiä monipuolisemmin hyväkseen myös kulttuurin osa-alueella. Eri-tyisen selvästi tämä näkyy netin teknisemmän hyväksikäytön omaksumisena.

Verkkokauppatilasto 2013 (Verkkokauppatilasto 2013) mukaan sisältöjen lataaminen verkosta lisääntyi vuodesta 2012 vuoteen 2013 kolmanneksella. Samaan aikaan dvd- ja blueray-myynti laski 12 prosenttia. Myös video- ja dvd-vuokraamot ovat vaikeuksissa. TNS Gallupin mukaan suoratoistopalvelu Netflixin katsovien määrä on Suomessa kaksinkertaistunut: nykyisin 13 prosenttia internetin käyttäjistä katsoo Netflixia.

Kuvio 5. Internetin hyödyntäminen kulttuurin käytössä / tekemisessä eräissä ikäryhmissä syksyllä 2013 (N=828)

Mitä koulutetumpi vastaaja oli, sitä yleisemmin hän harrasti taiteen/musiikin/kirjojen jne. ostamista netin kautta. Muutoin koulutustausta ei ollut merkittävä erottelija netin ja kulttuurin yhdistämisessä.

Kulttuuriammatillaiset hyödynsivät nettiä muihin vastaajiin verrattuna huomattavasti (tilastollisesti merkitsevästi) enemmän seuraavissa asioissa:

- kuuntelee/lataa musiikkia ja videoita (.212)
- ostaa taidetta/musiikkia/kirjoja jne. (.161)
- saa ja jakaa tietoja tapahtumista, artisteista, ilmiöistä (.117)

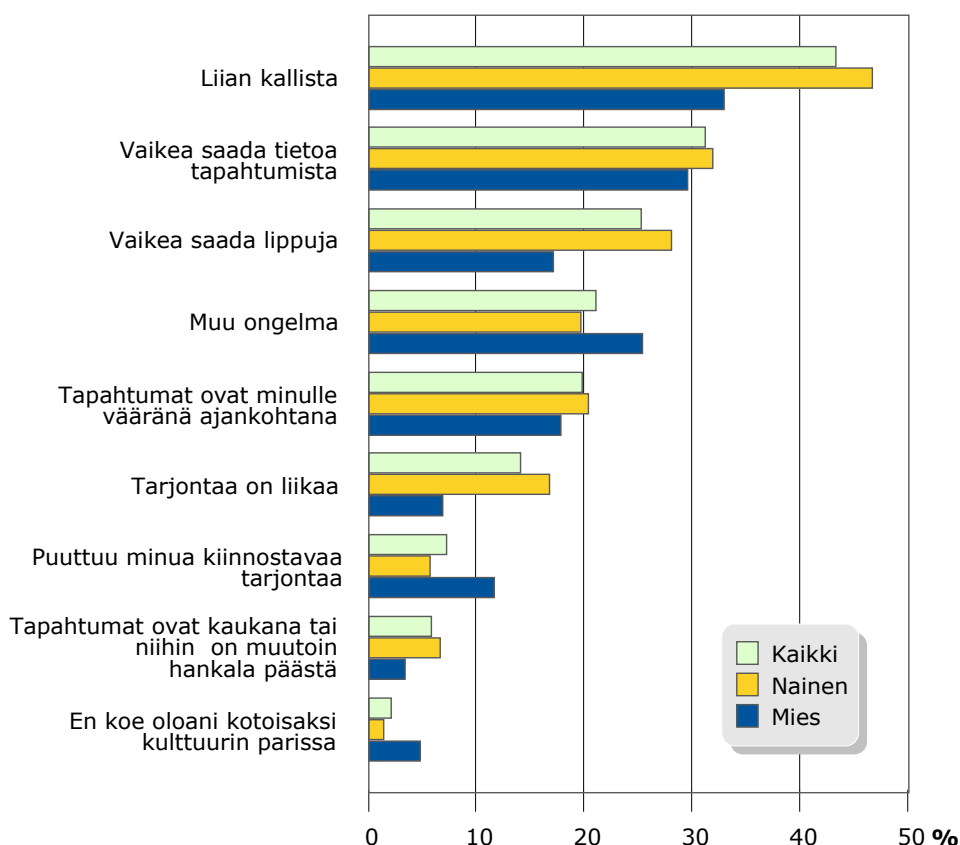
Muutama vastaaja (n=55) kertoi käyttävänsä nettiä muuhunkin kuin lomakkeella kysytyihin tarkoituksiin. Maininnat jakautuivat karkeasi kolmeen ryhmään: 1) netin käyttöön tiedon hakuun tapahtumista, esityksistä, ilmiöistä Suomessa ja maailmalla, 2) kirjaston nettipalvelujen käyttöön (HelMet) ja 3) kulttuuriblogien ja -kirjoitusten sekä kulttuurisivustojen seuraamiseen. Mainintoja saivat myös netin ammatillinen käyttö ”markkinoin omaa taidetta”, ”käytän mainontaan”, ”teen radioon ohjelmia”, ”opiskelen musiikin tekemistä netin kautta”, ”kirjoitan blogeja” (kuvataidekasvatus, kirjallisuus).

Helsingin kulttuuritarjonnan ongelmat ja puutteet

Vastaajista 30 prosenttia oli sitä mieltä, että Helsingin kulttuuritarjonnassa ei ole mitään ongelmia tai puutteita. Tämä osuus oli varsin yhtäläinen riippumatta vastaajan iästä, sukupuolesta tai roolista kulttuurin kentällä (yleisönä – harrastajana – ammattilainen).

Keskimäärin ongelmia mainittiin 1,7. Selvästi eniten vastaajia harmitti Helsingin kulttuuritarjonnan kalleus.

Kuvio 6. Helsingin kulttuuritarjonnan ongelmat sukupuolen mukaan niistä, jotka ongelmia olivat maininneet (N=580)

Vastauksissa herättää huomioita aika iso osuus ”muu ongelma” – luokalla. Kun asiaa tutkittiin tarkemmin, huomattiin, että kirjoituksista suuri osa olisi mennyt valmiisiin vastausvaihtoehtoihin.

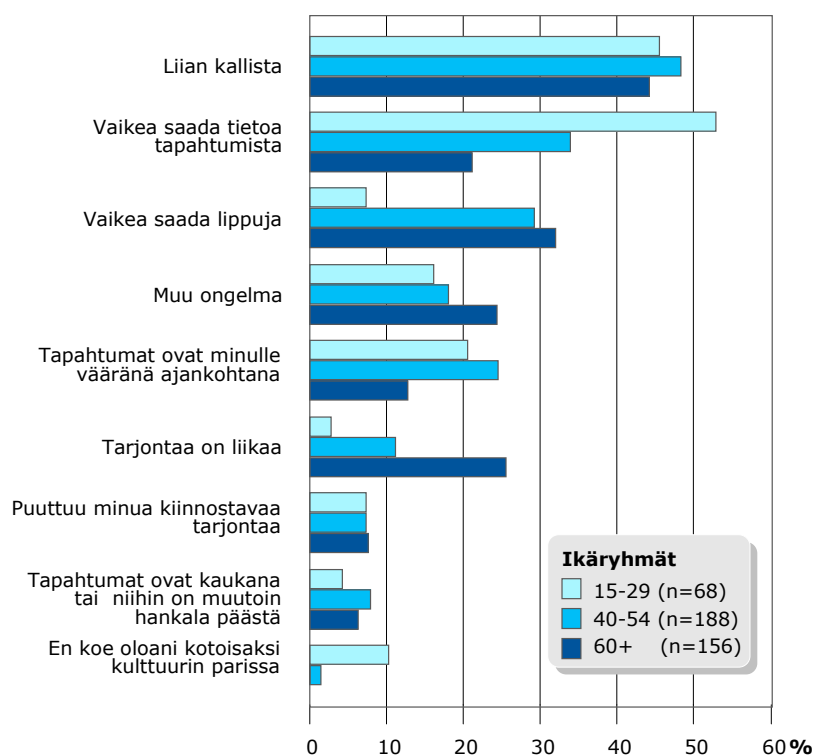
Eri-ikäisillä oli omat vaikeutensa Helsingin kulttuuripalvelujen saamisessa. Lippujen ym. kalleus oli kuitenkin kaikille yhteinen huoli.

Oli yllättävää, että juuri nuoret kokivat tiedonsaannin kulttuuritapahtumista ongelmaksi. Yksi vastaaja kuvasin tilannetta näin: ”Tuntuu kuin koko ajan olisi tapahtumia, jos vaan tajuaisi ottaa asioista selvää ja osaisi ennakoida.” Tieto tulevista tapahtumista on hajallaan toteuttajien, järjestäjien ym. valitsemassa tiedotuskanavissa.

Lippujen saannin ongelma liittyy siihen, että moniin tapahtumiin liput myydään (netin kautta) loppuun hyvin nopeasti. Nuorille nopea reagointi netin kautta ei näytä olevan ongelma.

Vanhin ikäryhmä koki huomattavaa ”ahdistusta” Helsingin kulttuuritarjonnan runsaudesta.

Kuvio 7. Kulttuuritarjonnan ongelmat eräissä ikäryhmissä (N=576) pl. ne, joilla ongelmia ei ollut

Kulttuurialan ammattilaiset poikkesivat jonkin verran koettujen ongelmien suhteen muista ryhmistä (kulttuurin harrastajista ja opiskelijoista sekä kulttuuritilaisuuksissa yleisönä olevista). Ammattilaisille lippujen saaminen tai kalleus ei ollut niinkään ongelma, mutta se, että tapahtumat olivat väärään aikaan, korostui. Myös muut ongelmat korostuivat ammattilaisien vastauksissa. Näistä voidaan nostaa esiin seuraavat maininnat:

- kaupunki vaikeuttaa tapahtumajärjestäjien tekemistä ja työtä ja vapaaehtoistoimintaa.
- liian paljon pääsymaksuttomia tapahtumia, kuluttajat eivät opi maksamaan kulttuurista käypää hintaa.
- pienien ja keskisuurten keikkojen suhteen ylitarjontaa.
- tarjontaa ei liikaa mutta sijoittuu usein samoille ajankohdille (esim. elo-syyskuu täynnä kaikkea, talvi tyhjää). Myös uusia, kiinnostavia paikkoja esim. konserteille tai teatteriesityksille on vaikea löytää.
- kaupunki saisi tuoda myös kulttuuritarjontaa enemmän lähiöihin, siellä tapahtumat on usein ns. itse järjestetty
- liian vähän foorumeita taiteen vapaan kentän esityksiin.
- liian vähän omaehtoista toimintaa, liikaa lupabyrokratiaa.
- pienten tapahtumien rahoitus on hankalaa tai ammattitaiteilijoiden vapaaehtoisuustyötä tarvitaan.

Puuttuu kiinnostavaa tarjontaa

Kuten edellä todettiin, vastaajista 70 prosenttia koki Helsingin kulttuuritarjonnassa ongelmia. Heistä seitsemän prosenttia käytti myös vastausvaihtoehtoa ”Puuttuu minua kiinnostavaa tarjontaa”. Mitä nämä sitten olivat? Mainintoja oli 37 lomakkeessa. Toiveiden kirjo oli laaja (liite 6). Vastauksista tulee esiin kuitenkin se, että toiveiden painopiste oli pienimuotoisuuden, lähitapahtumien ja yhteisöllisyyden puolella. Muutama asia oli mainittu useammin kuin kerran. 1) kaivattiin omalle ikäluokalle (=suurille ikäluokille) sopivia tapahtumia ja ohjelmaa erotuksena seniori-/eläkeikäisistä, 2) toivottiin akustisia konsertteja ja 3) harmiteltiin nimekkäiden bändien Helsingin ohitusta.

Muut ongelmat

Reilu viidennes (113 kpl, 23 %) niistä vastaajista, jotka olivat sitä mieltä, että Helsingin kulttuuritarjonnassa on ongelmia, mainitsi myös jonkin muun ongelman kuin lomakkeen valmiit vastausvaihtoehdot tarjosivat. Varsin moni maininnoista olisi sopinut myös näihin valmiisiin vaihtoehtoihin (ei mitään ongelmaa, aika ei riitä, liian kallista...). Liitteessä 7 on esitetty kaikki avovastaukset aakkostettuna. Lukijasta ja hänen taustastaan (Kulke, kaupungin päättäjä, kulttuurin harrastaja, asukas) riippuen, niistä voi nostaa esiin monia näkökohtia. Seuraavaan on poimittu muutama kiteytys näistä kirjoituksista:

- *runsaudenpula on ”positiivinen ongelma”: hyvää, mielenkiintoista tarjontaa on niin paljon, että se aiheuttaa ongelmia.*
- *kaivattiin tietoa tiedosta eli paikkaa, listaa, portaalia, nettisivua jossa olisi kaikki (viikon) kulttuuritarjonta (tieto on hajallaan).*
- *kulttuuritarjonta keskittyy liikaa sesonkiaikoihin kesään ja syksyyn – kiinnostavimmat tapahtumat ovat päällekkäin*
- *byrokraattisuus, lupaviidakko on edelleen riesana*

Kuvat: Joel Kukkonen

Tyytyväisyys Helsingin kulttuuritarjontaan

Vastaajien tyytyväisyyttä Helsingin kulttuuritarjontaan kysyttiin perinteisellä asteikolla hyvin tyytymätön — hyvin tyytyväinen. Uutta oli se, että kutakin valittua vastausvaihtoehtoa pyydettiin perustelemaan omin sanoin.

Kyselyn tulos oli mairitteleva – 90 prosenttia vastaajista oli tyytyväisiä Helsingin kulttuuritarjontaan. Ja näinhän pitääkin olla – olisi outoa jos tilanne pääkaupungissa olisi toisenlainen. Tyytyväisten osuus oli hyvin yhtenevä iästä, sukupuolesta tai koulutustaustasta riippumatta. Tämä yhdenmukainen käsitys tulee hyvin ilmi myös oheisesta taulukosta.

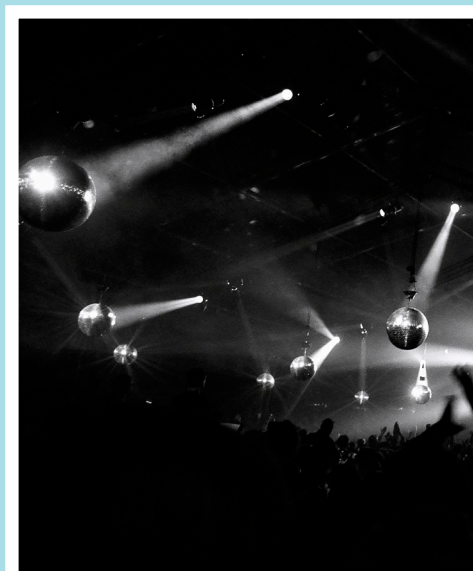
Taulukko 4. Tyytyväisyys Helsingin kulttuuritarjontaan kulttuurinkuluttajan roolin mukaan syksyllä 2013

	Suhde/rooli kulttuuriin			
	Kaikki	Yleisönä	Harrastelija/ opiskelija	Ammattilainen
Hyvin tyytymätön	3	3	3	4
Melko tyytymätön	6	7	4	6
Melko tyytyväinen	53	52	57	52
Hyvin tyytyväinen	38	38	35	39
%	100	100	100	100
N	831	510	211	110

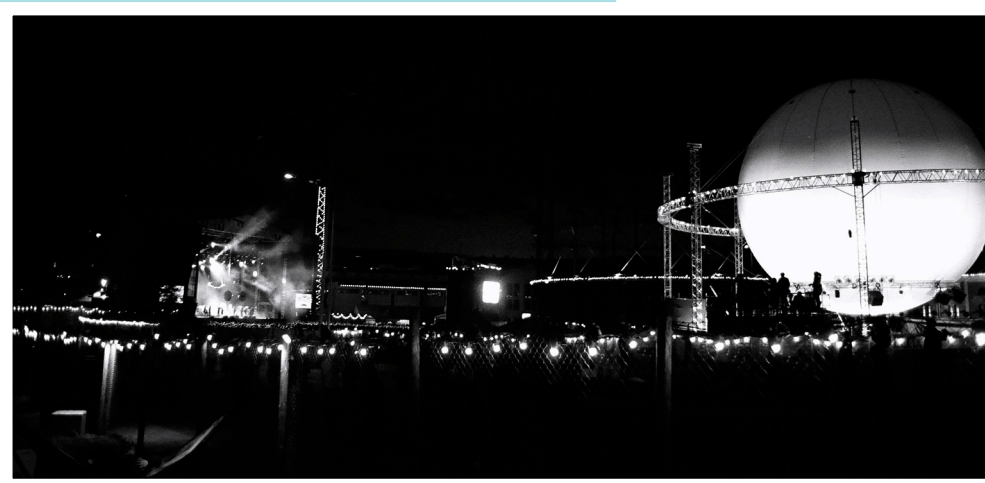
Vastausvaihtoehtojen perustelut

Kysymyksen avokommentteja antoi 623 vastaajaa. Niistä noin joka toisessa (357 vastausta) oli lisäinformaatiota strukturoituun kysymykseen ”Kuinka tyytyväinen olet kulttuuritarjontaan Helsingissä” (1=hyvin tyytymätön, 2=melko tyytymätön, 3=melko tyytyväinen, 5=hyvin tyytyväinen). Liitteen 8 yhteenvedossa on keskitytty näihin 357 vastaukseen.

Tiivistettynä noin joka kolmas vastaaja kommentoi lippujen hintoja (muutama myös niiden saamista), joka viides tiedon saamista tapahtumista, joka neljäs kulttuuritapahtumien sisältöä. Joka kymmenes mielipide sisälsi kannanoton tapahtumia koskevaan päätöksentekoon. Joka kymmenes kertoi myös ajankohtaan tai yleensä omaan ajankäyttöön liittyvistä rajoitteista. Joka kymmenellä oli mielessään jokin ongelma tai vastaava, useimmat heistä valittivat turhan runsasta tarjontaa.

Kuvat: Joel Kukkonen

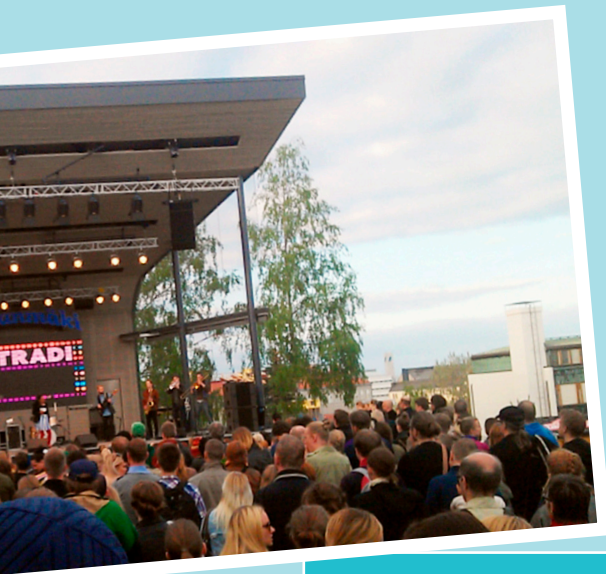
Kuvat: Joel Kukkonen

Helena Kotro

SANA ON VAPAA

Kulttuurikyselyn ”Sana on vapaa” -kysymyksen kommenttikenttään kirjasi jotain 186 henkilöä. Useimmissa kommenttivastauksissa täydennettiin tai tarkennettiin aiemmin kyselyssä annettuja vastauksia tai jatkettiin niissä esiintyneiden teemojen pohdintaa. Kulttuurin tarjonta nostatti aihepiireistä eniten mielipiteitä ja kannanottoja, vaikka jo edelliseen avokenttään, jossa tiedusteltiin vastaajien tyytyväisyyttä Helsingin kulttuuritarjontaan, mielipiteensä ilmaisi 624 henkilöä. Toinen usein toistunut teema tässä vapaan sanan kentässä liittyi kulttuuritoiminnan järjestämiseen, tukirakenteisiin ja päätöksentekoon. Tyypillisesti kommenttipuheenvuoroissa arvioitiin kulttuuripalvelujen tai kulttuurin nykytilaa ja esitettiin kehittämistarpeita tai toiveita kehittämissuunnista. Monilla vastaajilla oli näkemystensä tukena omaehtoista kulttuurin tekemistä tai harrastustoimintaa. Joissakin puheenvuoroissa tuotiin esiin kulttuurin merkitystä, roolia tai arvoa elämänsisällön ja hyvinvoinnin tuottajana. Myös Helsinkiä yleensä ja itse kyselyä, sen toteutusta tai tarpeellisuutta kommenttoitiin.

Vapaan sanan kommenttipuheenvuorot jaettiin aihealueittain viiteen pääryhmään: 1) kulttuurin tarjontaan 2) kulttuuritoiminnan järjestämiseen 3) kulttuurin merkitykseen ja luontoarvoihin 4) omaan suhteeseen kulttuurin tekemisessä ja harrastustoiminnassa ja 5) muut, yleisluonteiset kommentit, joihin lukeutuivat lähinnä kiitokset ja kyselyn toteuttamista käsittelevät mielipiteet. Jotkut vastaajat esittivät samassa kommenttikentässä useita mielipiteitä ja siten luokiteltuja vastauksia kertyi kaikkiaan 238.

SANA ON VAPAA AVOVASTAUKSEN KOMMENTIT LUOKITeltuINA	N	% vastauksista	% kysymykseen vastaajista (N=186)
Kulttuurin tarjonta, vastauksia yhteensä, josta	112	47	60
• määrä, laatu ja monimuotoisuus	25	11	13
• lippujen hinnoittelu ja saanti	15	6	8
• sisältö ja ohjelmistot	44	18	24
• ajankohta ja aiaktaulut	9	4	5
• alueellinen sijoittuminen	11	5	6
• tiedotus ja tiedon saaminen	8	3	4
Toiminnan järjestäminen, vastauksia yhteensä, josta	43	18	23
• taloudellinen tuki	5	2	3
• päätöksenteko	17	7	9
• infrastruktuuri (tilat, liikennejärjestelyt)	21	9	11
Kulttuurin mekitys ja luontoarvot	23	10	12
Omaehtoinen tekeminen ja harrastustoiminta	25	11	13
Muut aiheet (yleiset kommentit, kyselyn kommentointi)	35	15	19
Vastauksia yhteensä	238	100	

Eniten avokentässä otettiin kantaa kulttuurin tarjontaan (112 kpl). Tarjonnan määrää, laatua tai monimuotoisuutta käsiteltiin 25 vastauksessa. Hinnoittelua, pääsymaksuja ja lippujen saantia kommentoitiin 15 vastauksessa. Tarjonnan sisältö ja ohjelmistot puhuttivat 44 kertaa; näistä kuusi vastausta käsittelee kirjaston tai työväenopiston toimintaa. Tapahtumien ajankohtaa, kestoa ja aikatauluja koskevia kommentteja oli aineistossa yhdeksän. Kulttuuritapahtumien ja tarjonnan alueellista sijoitusta käsiteltiin 11 ja tiedon saamista tapahtumista kahdeksassa vastauksessa.

Kulttuuritoiminnan järjestämistä, taloudellista tai muuta tukea, päätöksentekoa ja kulttuuriin liittyvän infrastruktuurin (tilat, liikenne) järjestelyjä käsitteleviä mielipiteitä oli yhteensä 43. Kulttuurin merkitystä yleensä pohdittiin 19 vastauksessa, luontoa ja ympäristöä neljässä vastauksessa. Moni vastaaja kertoi omasta henkilökohtaisesta suhteestaan kulttuurin tekemiseen. Oma ammatillista tai harrastusluonteista kulttuuritaustaa tai muutoin läheinen yhteys kulttuurikenttään oli 23 vastaajalla. Kaksi vastaajista kertoi, ettei kulttuuri henkilökohtaisesti kiinnosta heitä. Ryhmän muut kommentit käsittelevät kyselyn toteutusta (12 kpl) tai olivat yleisluonteisia, niukkasanaisia toteamuksia tai kiitoksia. Tähän ryhmään sijoittuivat myös Helsinki -kiitokset (8 kpl).

Musiikkitalo Filharmoninen Viihdejousikko Helsingin Kaupunginorkesteri. Helsingin kaupungin aineistopankki / Jani Lehtonen

VUOTALO
KOKKOLA

Risuja ja porkkanoita

103 henkilöä eli yli puolet (55 %) ”Sana on vapaa” -kommenttikenttään vastanneista esitti kulttuurin tilaa käsittelevän toivomuksen, kehittämisedean tai arvostelun. Valtaosa näistä vastaajista, 67 henkilöä, kohdisti kommenttinsa kulttuurin tarjontaan.

Kulttuuritarjonnan määrää, laatua ja monipuolisuutta arvioitiin mm. seuraavin sanakäntein (lainaukset ovat poimintoja vastaajien kommentteista):

- *Kirjaston palvelut ja kulttuurin tarjontaa on pidettävä pääkaupungissamme vähintään nykyisellä tasolla. Mielestäni tarjontaa on tällä hetkellä monipuolisesti...*
- *Tarjontaa on liikaa. Jos joukossa on jotain itseä kiinnostavaa, sitä ei huomaa. Siitä kuulee ehkä vasta jälkeensä kun jossain lehdessä kerrotaan tapahtumasta jälkeen.*
- *Monimuotoisuus on tarjonnassa hyvä ja varjeltava asia. Mutta usein on hankala löytää uusia juttuja*

Tarjonnan hinnoitteluun, sisäänpääsymaksuihin ja lippujen saantiin otettiin kantaa 13 vastauksessa. Juhlaviikkojen, etenkin Huvilateltan lippuja pidettiin ylihinnoiteltuina ja niihin kaivattiin alennuksia. Vastauksissa toivottiin enemmän ilmaisia tapahtumia, erityisryhmille parempia alennushintoja, lisää edullisia työväenopiston kursseja ja kaupungin henkilökunnalle kulttuuriseteleitä tai muuten vaan edullisempia hintoja kulttuurieritoihin. Myös lippujen saantia arvosteltiin:

- *Toivoisin että eri tapahtumien sisäänpääsymaksut eivät kipuaisi kipukynnykseen asti.*
- *Valtion taidemuseot saisivat olla ilmaisia. Olen hyvin pienituloinen osa-aikatyöläinen...*
- *On outoa, että Helsingin Juhlaviikkojen (vars. Huvilateltan) tapahtumat on hinnoiteltu ylemmän keskiluokan pelikentäksi.*
- *Pitäisi saada helpommin lippuja hankituksi extempore menoihin, usein loppuunmyytyjä esityksiä.*

Aikaan ja ajankohtaan liittyvät kehittämissuhteet liittyivät talviajan vähäiseksi koettuun tarjontaan ja alkamisaikoihin. Arkinäytöksiä toivottiin varhennettavan alkaviksi ennen kello iltakuutta, eläkeläisille toivottiin päivänäytöksiä ja kirjastoille sunnuntaiaukioloja. Kulttuuritarjonnan keskittyminen Helsingin keskustaan kismitti monia; tarjontaa ja saatavuutta toivottiin enemmän reuna-alueille ja eri kaupunginosiin.

- *Syrjäisempiinkin kaupunginosaan olisi mukavaa saada ilmaista kulttuuritarjontaa vaikkapa ulkona näkyvää.*
- *Kulttuuria kaikelle kansalle, kiitos. Sinne, missä enemmistö asuu eli lähiöissä.*
- *Enemmän alueellisia tapahtumia.*
- *Taiteiden yön ym. tapahtumia voisi vielä enemmän jakaa eri kaupunginosaan, nyt lähtemistä haittaa pitkät matkat.*

Kulttuuritarjonnan ohjelmistot ja sisältö puhuttivat 28 vastaajaa. Uusina toimintamuotoina ehdotettiin graffititaidetta, ravintolapäivän kaltaista matalankynnyksen taidepäivää sekä pelaajille sopivaa peliareenaa. Jotain uutta toivottiin myös toisaalta seniori-ikäisille, toisaalta erityisesti nuorille, mutta myös eri ikäryhmille yhteisesti soveltuvaa ja eri-ikäisiä yhdistävää kulttuuritoimintaa.

- *Lisää pieniä festareita. Graffititaide nousuun.*
- *Enemmän matalankynnyksen mahdollisuuksia, esim. taidepäivä (vrt. ravintolapäivä), jonne jokainen saa tulla maalaamaan omia maalauksiaan.*
- *Helsinkiin tarvitaan jonkinlainen pelaajien yhteisö.*
- *Ns. vanhojen/suurten ikäluokkien kulttuurintarve pitäisi miettiä ihan uudestaan.*
- *Olisi ihanaa, jos olisi tilaisuuksia, jotka sopivat kaikenikäisille. Nuoret ja vanhat voisivat nauttia samoista kokemuksista...*
- *Leffatarjonta tasokkaammaksi hartain toive.*
- *Kirjamessut takaisin kirjoille!*
- *Musiikkitapahtumista voisi karsia sen festarimössöruuan...*
- *Musikaaleja olis mukava nähdä useammin...*
- *Omaa monikulttuurisuutta enemmän esille.*
- *Kuvataiteen harrastusmahdollisuuksia pitäisi olla enemmän.*
- *Kirjamessut takaisin kirjoille.*
- *Enemmän osallistavaa toimintaa,...,kulttuuria tulisi integroida enemmän osaksi muuta elämää.*
- *Katutaidetta ja väriä lisää kaupunkiin.*
- *Pop up -kulttuuritapahtumat vahvistukoot!*
- *Kaupungin orkesterin...ohjelmistoon lisää muitakin säveltäjiä kuin Sibelius.*

Kuusi vastaajaa piti tiedon saamista kulttuuritapahtumista hankalana. Asiantilan kohentamiseksi ehdotettiin kulttuuritarjonnan kokoamista helposti löydettävään tilaan; tällainen voisi olla esimerkiksi kuukausittain päivittyvä, ladattava nettikalenteri.

Kulttuuritoiminnan järjestämiseen otti kantaa 30 vastaajaa. Heistä noin puolet esitti mielipiteitään taloudellista tai muuta tukea koskeissa asioissa, noin puolet arvioi kaupungin päätöksentekoa kulttuurihankkeissa. Tämän aihealueen vastaukset liittyivät usein itselle läheiseen ja tuttuun asiaan ja olivat siten varsin konkreettisia. Vastauksissa mm. toivottiin avustuksia paikallisille järjestöille, kouluille, päiväkodeille yms., harrastajateattereille ja alueellis-

ten musiikkioppilaitosten ym. toimintaan. Esiintymisfoorumeita ja toimintatiloja kaivattiin eri taidelajien harrastusmahdollisuuksiin, mm. kuvataiteisiin, teatteri- ja tanssitoimintaan ja musiikin harrastajille. Muutamissa vastauksissa otettiin vahvasti kantaa suuriin kulttuurihankkeisiin; mm. kolmessa kannatettiin, kahdessa vastustettiin Guggenheim-taidehallia.

- Toivoisin, että Elmu saisi Konepajalle konserttisalin. Klubit ovat kauhistuttavia loukkoja, jäähallit taas rasittavan massiivisia.
- Vapaan Tanssikoulun lasten baletit ym. Itä-Helsingissä..., vielä paremmat tilat heille, kiitos!
- Alueellisten kulttuurikeskusten toimintaa on edelleen tuettava, myös alueellisten musiikkioppilaitosten ym. toiminta... Nykyiset konserttisalit ovat monesti pieniä ja kehoja.
- Vuotalo, Malmitalo yms. paikat aivan loistavia, pidetään ne hengissä.
- ...voisi olla perusteltua rakentaa taidemuseoiden sijasta moottorirata.
- Pienille, ammattinsa taitaville ryhmille pitäisi löytyä edullisia esiintymispaikkoja, kaupungin tulisi tukea muutakin kuin huippuja ja maailmanmatkajia.
- Julkinen liikenne, bussit, voisi toimia paremmin massatapahtumien aikana.
- ...Kulttuuria voidaan tukea myös sillä, että kaupungin tiloja voisi laajemmin käyttää erilaisiin kulttuuritapahtumiin...
- *Virastojen välinen yhteistyö elävöittäisi kaupunkia...*
- *Tapahtumien järjestäjän näkökulmasta on käynyt ilmi kaupungin nuiva suhtautuminen ruohonjuuritason rahoittamiseen. Avustushakemukset hylätään.*
- *Toivoisin yhdenmukaisuutta kulttuurin tukemiseen ja avustuksiin samoin kuin lupiin liittyvään byrokraatiaan.*
- *...uskallusta ja ennakkoluulottomuutta lisää ja päättäminen laajemmalle joukolle, nyt on kovin sisänlämpivää...*
- *Kaupungin tulisi lainsäädännöllään mahdollistaa erilaisten kulttuuritoimijoiden toiminta. Esimerkiksi terassien aukioloaikojen tulisi pysytä olemaan pidemmät...*

Kulttuurin merkitystä, roolia ja sisältöä käsittelevät vastaukset olivat tyypiltään pohdiskelevia, kulttuurin itseisarvoa tähdentäviä. 13 vastaajaa toi kommentissaan esille kulttuurin terveys- ja hyvinvointimerkityksiä. Vastaajien mukaan "kulttuuri pitää mielen hyvänä", "rikastaa elämää", "antaa aineksia ajattelulle", "saa tunteet liikkeelle", "ihastuttaa, vihastuttaa, ravitsee", "antaa voimia" ja "uusia näkökulmia asioihin", "antaa vauhtia arkipäivään" ja "auttaa jaksamaan". Kulttuuri on vastaajien mielestä "kiireisen elämän hyvä vastapaino", jopa niin, ettei "ilman kulttuuria ole elämää". Viihtymis- ja hyvinvointiarvot näkyivät myös näissä luontoa ja ympäristöä käsittelevissä toiveissa:

- *Haluan lisää puistoja ja turvallisia pyöräteitä myös... Kallioon.*
- *Tarvitaan tilaa kaupunkiviljelmille, hengailulle, puuhailulle. Vähemmän autoja keskusta...*
- *Toivoisin Töölönlahden rauhoittamista virkistysalueena, ei pullollaan kaupunkitapahtumia tai rakenteita. Se on tärkeä liikkumis-/pysähtymis- ja virkistymispaikka sellaisenaan, jolla on hieno historia.*
- *...Helsingin rannat ja joutomaat ovat loistavia. Rannat pitäisi vapauttaa kaikille...*

Kyselyaineistoon vastanneista 838 henkilöistä noin 13 % (110 henkilöä) kertoi olevansa kulttuurityön ammattilainen. Joka neljäs (25 %, 211 henkilöä) sanoi harrastavansa tai opiskelevansa jotain kulttuurialaa, kuten tanssia, valokuvausta, kirjoittamista jne. ”Sana on vapaa”-vastauskentässä kokemuksia omaan harrastustoimintaan liittyen kuvailtiin eri kulttuurin aloilta: tanssiteatterista, kansanmusiikista, taidemaalauksesta, kuoro- ja metallimusiikista, lausunnasta, kirjoittamisesta, säveltämisestä, stand-upista, valokuvauksesta, keramiikasta, performansseista, flasmobbeista, elokuvan teosta ja tapahtumien järjestelyvastuista. Useissa puheenvuoroissa tuotiin esiin pitkään jatkunut harrastustoiminta ja harrastuksesta löydetty ilo ja nautinto:

- *Kulttuurin harrastaminen, on sitten lavalla tai yleisössä, on hyvä vastapaino arkiin aherrukseen.*
- *kulttuuriharrastus syventää suhdetta kulttuuriin ja auttaa ymmärtämään sen tekemistä paremmin.*

Tutkimuksessa selvitetään helsinkiläisten kulttuuriaktiiviteetteja ja mielipiteitä Helsingistä kulttuurikaupunkina. Tutkimusaineisto kerättiin syksyn 2013 aikana sähköpostin ja Facebookin kautta. Kyselyyn vastasi 838 henkilöä jotka olivat iältään 14–79-vuotiaita. Kyselyyn vastanneitten keski-ikä oli 49 vuotta. Joka kymmenes vastaaja oli alle 30-vuotias. Kulttuuri oli tämänkin kyselyn mukaan enemmän naisten kuin miesten harrastus. Kyselyyn vastanneista 73 prosenttia oli naisia.

Saatu kyselyaineisto ei ole pienoiskuva Helsingin aikuisväestöstä. Tutkimus kuvaa koulutettujen, aikuis- tai keski-ikäisten ja kulttuuriaktiivien käsityksiä Helsingin kulttuurielämästä.

Vastaajista 13 prosenttia kulttuurialan ammattilaisia

Kysymys siitä, missä roolissa vastaajat kulttuuria kuluttivat, toi sinällään jo uutta tietoa Helsingin kulttuuriyleisöstä. Valtaosa vastaajista oli ”kulttuurin kentällä” yleisönä, katselijana tai kuuntelijana. Reilu neljäsosa (29 %) vastasi, että hän harrastaa tai opiskelee jotakin kulttuurialaa. Kulttuurialan ammattilaisen roolissa vastaajista oli 13 prosenttia. Tilanteesta riippuen vastaaja voi olla useissa kysytyissä rooleissa.

Kohti yhteisöllistä kaupunkikulttuuria

Vastaajilta tiedusteltiin vuoden aikana tapahtuneita käyntejä 14 kulttuuri-, taide- ja muussa tapahtumassa. Käyntien määrää ei kysytty.

Kysytyt kulttuuriaktiiviteetit jakautuivat kolmeen suosituimmuusryhmään. Valtaosa vastaajista (75–85 %) oli käynyt vuoden aikana kirjastossa, elokuvissa, taidenäyttelyssä tai –galleriassa sekä teatterissa. Noin puolet vastaajista (49–61 %) oli käynyt jossakin isossa ilmais-tapahtumassa (Taiteiden yö, Tall Ships Race tms.), pop-jazz-rock konsertissa tai keikalla, kaupunginosatapahtumassa, klassisen musiikin esityksessä tai oopperassa sekä katu- tai puistokirppiksellä. Näitä pienempiä kävijäosuuksia saivat tanssi ja baletti, ravintolapäivä, kirjamessut sekä sirkus.

Vastaajista, sekä miehistä että naisista, joka toinen oli osallistunut sekä kaupunginosatapahtumaan että katu- ja puistokirppikselle. Ruokapäivän tapahtumissa oli käynyt joka kolmas. Vastaajien kulttuuritoiveiden painopiste oli pienimuotoisuuden, lähitapahtumien ja yhteisöllisyyden puolella.

Netistä tullut oleellinen osa kulttuurin käytössä

Monet asiat ovat kymmenessä vuodessa siirtyneet sähköiseen maailmaan internetiin. Kyselyn vastaajista ani harva oli sellainen, joka ei hyödyntänyt nettiä kulttuuritarkoituksiin. Yleisimmin tilattiin lippuja, saatiin ja jaettiin tietoa tapahtumista ja artisteista sekä katsottiin netin kautta tv:tä, elokuvia ja sarjoja.

Liian kallista ja ongelmia tiedon saannissa

Vastaajista 30 prosenttia oli sitä mieltä, että Helsingin kulttuuritarjonnassa ei ole mitään ongelmia tai puutteita. Tämä osuus oli varsin yhtäläinen riippumatta vastaajan iästä, sukupuolesta tai roolista kulttuurin kentällä.

Selvästi eniten vastaajia harmitti Helsingin kulttuuritarjonnan kalleus. Kolmasosa mainitsi tiedonsaannin kulttuuritapahtumista ongelmaksi. Avovastauksista tuli selvästi esiin se, että runsaudenpula on myös ongelma.

Avovastauksista arvokasta lisätietoa

Kulttuurikyselyn avovastauksista saatiin arvokasta lisätietoa vastaajien kokemuksista siitä, missä kaupunki on kulttuurin saralla onnistunut ja mitä alueita tulisi kehittää. Avokommentit mahdollistivat myös aivan uudenlaisen tiedon löytymisen; esimerkiksi kulttuurin harrastajien ja ammattilaisten kokemukset tapahtumien järjestelyyn, päätöksentekoon ja lupakäytäntöihin liittyvistä vaikeuksista olivat sellaisia, joita ei valmiiksi luokitelluissa kysymyksissä edes oivallettu kysyä. Kaiken kaikkiaan lyhyellä kyselyllä saatiin yli 1600 kommenttipuheenvuoroa ja yksittäisiä mielipiteitä tai kannanottoja eri aiheista useita tuhansia.

Puuttuvina tai lähes puuttuvina kulttuuritapahtumina nostettiin esiin esimerkiksi aikuisten keskustelutilaisuudet, digitaalisen pelaamisen tapahtumat, antiikkikirpputori, akustisen musiikin konsertit, jazzklubitoiminta, kirjastoauton taidelehdet, pop up teatteri ja tanssi-paikat. Noin joka viides ongelma kuvaus käsitteli omaan ajankäyttöön ja henkilökohtaisen elämän kiireisiin liittyviä esteitä osallistua tapahtumiin ja joka kymmenennessä arvosteltiin tapahtumien järjestelyihin, lupakäytäntöihin, avustuksiin ja tilajärjestelyihin liittyviä vaikeuksia.

PS: Raporttia taitettaessa ilmestyi 80-sivuinen ”Opas kaupunkiaktivismiin” (Jyrkäs & Luoto 2014). Oppaassa käsitellään uuden kaupunkikulttuurin nousua, rahoitusta, viestintää, lupakäytäntöjä ja yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Tapausesimerkkeinä ovat muun muassa Sompasauna, Arabianrannan Design-koirapuisto, puistokirppikset ja Vaasankadun kävelykatukokeilu.

I RIKTNING MOT EN KOLLEKTIV STADSKULTUR

ÅSIKTER OM HELSINGFORS SOM KULTURSTAD

SAMMANDRAG

Forskningen utreder Helsingforsbors kulturaktiviteter och åsikter om Helsingfors som kulturstad. Forskningsmaterialet samlades in hösten 2013 med hjälp av mejl och Facebook. Svar inkom från 838 personer i åldern 14–79 år. Svararnas medelålder var 49 år. Var tionde svarare var under 30 år gammal. Även enligt denna enkät är kultur något som kvinnor i högre grad än män sysslar med. Bland enkätsvararna var 73 procent kvinnor.

Vårt enkätmaterial är inte en miniatyrbild av den vuxna befolkningen (18-74-åringarna) i Helsingfors. Forskningen beskriver uppfattningarna om kulturlivet i Helsingfors bland vuxna eller medelålders utbildade kulturaktiva invånare.

13 procent av svararna kulturproffs

Den fråga som gällde i vilken egenskap svararna sysslade med kultur gav redan i sig ny information om kulturpubliken i Helsingfors. Största delen av svararna ”satt i publiken” som åskådare eller åhörare. En dryg fjärdedel (29 %) uppgav sig studera eller vara amatör inom någon kulturgren. Av svararna hade 13 procent en kulturprofessionell yrkesroll. Beroende på situationen kan en svarare inta flera roller.

I riktning mot en kollektiv stadskultur

Svararna fick uppge vilka av 14 givna kultur-, konst- eller övriga evenemang (rock-konsert, opera, teater o.s.v.) de besökt under ett år. Antalet besök efterfrågades inte.

De efterfrågade kulturaktiviteterna fördelade sig på tre grupper i popularitetsordning: största delen av svararna (75–85 %) hade under året besökt bibliotek, gått på bio, konstutställning eller – galleri samt teater. Circa hälften av svararna (49–61 %) hade besökt något stort gratisevenemang (Konstens natt, Tall Ships Race el. dyl.), pop, jazz- eller rock-konserter eller –gig, stadsdelsevenemang, framförande av klassisk musik, opera samt gatu- eller parkloppstorg. Mindre besökarandelar noterades för dans och balett, restaurangdagar, bokmässor samt cirkus.

Bland svararna, både män och kvinnor, hade varannan deltagit både i stadsdelsevenemang och gatu- eller parkloppstorg. I matdagsjippona hade var tredje deltagit. Tyngdpunkten i svararnas kulturförväntningar låg på det lilla formatet, närevenemangen samt gemenskaps känslan.

Webben en väsentlig del av kulturkonsumtionen

De senaste tio åren har många saker flyttat över till cybervärlden. Bara ett litet fåtal svarare utnyttjade inte webben för kulturella ändamål. Vanligast var det att man beställde biljetter, fick och spred info om evenemang och artister och att man på webben tittade på TV, film och serier.

Alltför dyrt, och svårt att få info

30 procent av svararna tyckte att det inte finns problem och brister i kulturutbudet i Helsingfors. Denna andel var ganska lika oavsett svararnas ålder, kön eller roll inom kulturen.

Det som mest harmade svararna var att kulturutbudet i Helsingfors var så dyrt. En tredjedel nämnde att det var svårt att få info om kulturevenemang. Av de fritt formulerade kommentarerna framgick tydligt att också det stora utbudet är ett problem.

Värdefull tilläggsinformation

De öppna svaren i enkäten gav värdefull tilläggsinformation om vilka saker i det helsingforsiska kulturutbudet som enligt svararna är bra och vad man borde utveckla. Dessutom lyfte kommentarerna upp helt ny slag av information. Som exempel var de erfarenheter av svårigheter med ordnande, beslutsfattande och tillståndsansökningar som kulturamatörerna och – proffsen rapporterade, något som vi inte kommit på att fråga i de färdigt klassificerade frågorna. Allt som allt fick vi in över 1600 kommentarer och flera tusen enskilda åsikter eller ställningstaganden till olika frågor.

Någonting som enligt svararna helt eller nästan helt saknades var diskussionsträffar för vuxna, jippon för digitalt spelande, antikloppstorg, akustiskt musiktillbud, jazzklubbar, vetenskapstidskrifter i biblioteksbilar, pop-up – teater och dansplatser. Var femte ansåg det problematiskt att delta i kulturevenemang på grund av egen tidsbrist och var tionde kritiserade svårigheter i ordnande av evenemang, krångliga tillståndsförfaranden, bidrag och problematiskt att hitta utrymmen.

Postscript

Då detta skrevs utkom en 80 sidors guide om stadsaktivism ”Opas kaupunkiaktivismiin” (Jyrkäs & Luoto 2014). Guiden behandlar den nya stadskulturens frammarsch, finansiering, kommunikationskanaler, tillståndsförfarande och samarbete med olika aktörer. Som exempel framläggs bl.a. Sompasauna, Arabiastrandens Desing-hundpark, parkloppstorgen och gätuförsöket på Vasagatan.

TOWARDS A COLLECTIVE CULTURE IN THE URBAN SPACE

OPINIONS ON HELSINKI AS A CULTURAL CITY

SUMMARY

The cultural pursuits of Helsinki residents and their opinions on Helsinki as a city of arts and culture have been surveyed. The material was collected in autumn 2013 over e-mail and Facebook. 838 people between 14 and 79 years of age responded. Their mean age was 49 years. Every tenth was under 30. Our findings suggest that women more often than men relate to arts and culture: 73 per cent of respondents were women.

Our survey does not provide a representative picture of 18-74 year olds in Helsinki. Rather, it describes the opinions and ideas on cultural life in Helsinki among educated, culturally active adult or middle-aged people in the city.

13 per cent of respondents worked in a cultural profession

The question asking respondents' role with regard to arts and culture gave, per se, some new knowledge about the cultural audience in Helsinki. The majority of respondents "sat in the audience" as spectators or listeners. A good quarter (29%) reported they studied or were amateurs of some cultural branch. 13 per cent of respondents had an arts and culture related profession. Depending on the situation, respondents could assume more than one role

Towards a collective culture in the urban space

Respondents reported which of 14 given arts and culture activities or other events (rock concert, opera, theatre etc.) they had attended or pursued during a year. The number of visits was not asked.

The activities fell into three categories by order of popularity: the majority of respondents (75-85%) had in the past year visited a public library, gone to the cinema, to an arts exhibition or gallery, or to the theatre. About half (49-61%) had attended some kind of free public event (Night of the Arts, Tall Ships Race etc.), a pop, jazz or rock concert or gig, neighbourhood

event, classical music or opera performance or a park or street flea market. Lesser proportions had attended dance or ballet, a Restaurant Day, book fairs and a circus performance.

One in two respondents, men and women alike, had participated in both neighbourhood events and street or park flea markets. Every third had visited the Restaurant Day events. The essence of respondents' expectations on arts and culture was in small-scale, neighbourhood and community events.

Web services essential for culture consumption

Over the last ten years, many things have moved online. Only very few respondents said they did not use the web to enjoy arts and culture. The most common ways to exploit the Internet included ordering tickets, receiving and diffusing information on events and artists, or watching TV, film or series over the web.

Too expensive, hard to find info

Thirty per cent of the respondents did not feel there were any problems and shortcomings in the cultural offerings of Helsinki. This proportion was much the same regardless of age, gender or cultural role.

What the respondents regarded as most problematic was the expensive price of arts and culture activities in Helsinki. One third mentioned it was hard to find information on cultural events. The freely formulated answers also clearly showed that the respondents were almost overwhelmed by too much choice, and that this was a problem.

Open-ended questions gave valuable additional information

The freely formulated comments provided valuable additional information on what aspects in Helsinki's cultural offerings were seen as positive by respondents, and what should be developed. Moreover, the unstructured responses provided completely new kinds of knowledge. A good example was the experiences and difficulties encountered by amateurs and professionals in the cultural field in organising events, policy making and permit applications. These were aspects we had not been able to anticipate in our structured questions. In all, we received over 1,600 freely formulated responses to this short questionnaire, and the total number of views and opinions contained in the responses was even greater.

Some types of events were felt to be totally or almost totally missing, including discussion meetings for adults, events for digital gaming, antiques markets, concerts for acoustic music, jazz clubs, arts magazines in the library buses, pop-up theatres and dance venues. Among the respondents' comments on problems experienced in the cultural field, one in five mentioned personal time-management questions, and one in ten cited difficulties related to organising events, permit procedures, grants or problems with venues.

Postscript

At the time of writing this article, an 80-page guide to city activism – *Opas kaupunkiaktivismiin* (Jyrkäs & Luoto 2014) – was published. The guide presents the rise of a new urban culture, its financing, communication channels, permit procedures and cooperation with various actors. Examples presented in the booklet include the Sompasauna, the design dog park at Arabia, the park flea markets and the pedestrian street experiment on Vaasankatu.

LÄHTEET

Arts & Culture in Helsinki. City of Helsinki Urban Facts, Statistics 2004:15.

Backtström Heidi (2013). "Tuore kulttuurijohtaja Stuba Nikula uskoo lähikulttuuriin ja alueelliseen identiteettiin". Kumposti 3-4/2013.

Jyrkäs, Petra & Luoto, Karoliina (toim.) 2014: Opas kaupunkiaktivismiin (2014). Prototype Helsinki. http://prototypehelsinki.files.wordpress.com/2014/01/kaupunkiaktivismiopas_finaali.pdf

Karisto Antti (1994). Esipuhe julkaisussa Vesa Keskinen. Mozartista Leskiseen. Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuksia 1994:6.

Kaupunki- ja kuntapalvelut 2012. FCG Koulutus ja konsultointi. 2012.

Keskinen Vesa & Nieminen Mika (2010): Musiikin tarjonta Helsingissä 2004-2010. Helsingin kaupungin tietokeskus. Kvartti-lehti 2010:2.

Keskinen Vesa (2013): Tasaista menoa. Helsingiläisten tyytyväisyys kuntapalveluihin 2012 ja 2008. Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuskatsauksia 2013:1.

Kulke (2013). Asiakastyytyväisyyskysely 2013 syysy. <http://www.hel.fi/hki/kulke/fi/ajankohtaista/kaupunkilaiset+tyytyvaisia+kulttuurikeskuksen+palveluihin>

Kulke, Avustukset, Kaupunkikulttuuriavustukset 2013: <http://www.hel.fi/hki/Kulke/fi/Avustukset/Kaupunkikulttuuriavustukset/Kaupunkikulttuuriavustukset>

Laitinen Joonas: Helsinki uusii kiistellyt terassiohjeensa. HS 26.2.2014.

Review of Arts and Culture in Helsinki. City of Helsinki Urban Facts, Statistics 2008:30.

Special Eurobarometer 399 (2013). Cultural Access And Participation (2013). http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_399_380_en.htm#399

Stadtkultur an der Uni (2013). Helsinki News Dezember 2013 Nr. 4/4.

http://www.hel.fi/static/helsinki/news/saksa/131121_helsinki_news_4-2013.pdf

Suomen Kulttuurirahasto (2013). Suomalaisten näkemykset kulttuurista 2013.

Kulttuuri- ja vapaa-aikakysely

Tervetuloa vastaamaan!

Kysely sulkeutuu 8.12.2013.

1. Oletko käynyt Helsingissä viimeisen 12 kuukauden aikana:

	Kyllä	En
Pop-jazz-rock konsertissa / keikalla	☐	☐
Klassisen musiikin esityksessä tai oopperassa	☐	☐
Teatterissa	☐	☐
Tanssi- tai balettiesityksessä	☐	☐
Sirkuksessa	☐	☐
Kirjastossa	☐	☐
Elokuvissa	☐	☐
Taidenäyttelyssä tai -galleriassa	☐	☐
Ravintolapäivässä	☐	☐
Isossa ilmaistapahtumassa (Taiteiden yö, Tall Ships Race tms.)	☐	☐
Kirjamessuilla	☐	☐
Kaupunginosatapahtumassa tai -juhlassa	☐	☐
Katu- tai puistokirppiksellä	☐	☐
Muussa, missä?	☐	☐

2. Mikä on ollut kiinnostavin kulttuurikokemuksesi Helsingissä viimeisen 12 kuukauden aikana?

- En ole käynyt missään
- Olen käynyt, mutta mikään ei ole ollut mieleenpainuva
- Oli yksi kiinnostava, mikä?
- On ollut useita kiinnostavia, mitkä?

3. Mitä ongelmia tai puutteita koet Helsingin kulttuuritarjonnassa? Voit valita useita vaihtoehtoja.

- En mitään
- Tarjontaa on liikaa
- Vaikea saada tietoa tapahtumista
- Vaikea saada lippuja
- Liian kallista
- Tapahtumat ovat kaukana tai niihin on muutoin hankala päästä
- Tapahtumat ovat minulle vääränä ajankohtana
- En koe oloani kotoiseksi kulttuurin parissa
- Puuttuu minua kiinnostavaa tarjontaa, mitä?
- Muu ongelma, mikä?

4. Hyödynnätkö internetiä kulttuurin käytössä/tekemisessä? Voit valita useita vaihtoehtoja.

- En
- Tilaan lippuja
- Ilmoitaudun kursseille
- Kuuntelen/lataan musiikkia ja videoita
- Katson tv:tä, elokuvia ja sarjoja
- Saan ja jaan tietoja tapahtumista, artisteista, ilmiöistä
- Keskustelen kulttuurista (esim. Facebookissa)
- Pelaan verkkopelejä
- Ostan taidetta/musiikkia/kirjoja jne.
- Jaan netissä tekemiäni videoita, musiikkia, demoja
- Jollain muulla tavalla, miten? _____

5. Kuinka tyytyväinen olet kulttuurin tarjontaan Helsingissä? Valitse vaihtoehto ja perustele.

- Hyvin tyytymätön
- Melko tyytymätön
- Melko tyytyväinen
- Hyvin tyytyväinen

6. Perustele vastauksesi edelliseen kysymykseen.

7. Mikä on postinumerosi? _____

8. Minkä ikäinen olet? _____

9. Oletko

- nainen
- mies

10. Mikä on koulutustaustasi?

- Peruskoulu
- Ylioppilastutkinto
- Ammatillinen koulutus
- Korkeakoulu- tai ammattikorkeakoulututkinto

11. Mikä on suhteesi kulttuuriin? Voit mainita useamman vaihtoehdon

- Olen useimmiten yleisönä (esim. katsoja, kuuntelija)
- Harrastan tai opiskelen jotain kulttuurialaa (esim. tanssia, valokuvausta, kirjoittamista, kuvataiteita)
- Olen kulttuurityön ammattilainen

12. Sana on vapaa:

Tutkimuksen toteuttamisesta ja menetelmästä

Tutkimuksen sähköisen kyselyn teki poikkeukselliseksi se, että vastaajat saivat ”kutsun” vastata siihen tutultaan, ei anonyymiltä taholta. Tämä on selvästi vaikuttanut vastaamishalukkuuteen ja siihen, kuinka huolellisesti kysymyksiin vastattiin. Kaikkiin kysymyksiin saatiin vastaukset lähes 100-prosenttisesti. Normaaleissa kyselytutkimuksissa kysymysten ylihypyminen eli ns. osittaiskato on huomattavasti yleisempää. Vastaajien asuinpaikkakin (postinumero) on tiedossa 828 vastaajalta 838:sta.

”Lumipallomenetelmän” etuja

Käytetty menetelmä tavoitti normaalia otosta paremmin erityisryhmiä – esimerkiksi Facebookin kautta kysely meni graffitiporukoille sekä juniori salibandy- ja jalkapallojoukkueille. Saimme kyselyyn runsaasti (110 eli 13 % vastaajista) myös kulttuurin ammattilaisia, joita normaali otos ei todennäköisesti olisi tavoittanut.

Käytetty menetelmä on edullinen tapa kerätä nopeasti tuoretta tietoa jostakin rajatusta ja neutraalista aiheesta. Jos aihe on hiemankin arempi tai intohimoja puolesta ja vastaan herättävä, menetelmä ei sovellu aineiston keruuseen. Menetelmää kannattaisi kokeilla vieraskielisten tavoittamiseen, jolloin kysely leviää omankielisten lähettämänä.

Lomakkeen tulee olla todella lyhyt. Helsingin kulttuurikyselyssä kysymyksiä oli 12. Esimerkiksi käyntejä eri kulttuuritilaisuuksissa tai -tapahtumissa ei kysytty tarkemmin käyntikertojen mukaan. Lomakkeen lyhydestä huolimatta saatu aineisto on varsin laaja. Lähes jokaiseen kysymykseen sisältyi täydentävä muualla/muuta/mitä -tyyppinen avovastausmahdollisuus. Sana on vapaa -osioon kirjoitti mielipiteitään 182 vastaajaa eli joka viides (22 prosenttia). Kommentteja, mielipiteitä, tarinoita ja kehittämisehdotuksia niissä oli runsaasti (60 kilotavua).

Huonoja puolia

Ei edusta pienoisikoossa helsinkiläisiä. Otosta ei ollut. Voimme jälkikäteen tarkastella vastauksia ikäryhmittäin, vastaajan koulutustaustan tai asuinpaikan mukaan. Toisaalta pieneksi jäävä vastausprosentti normaalissa kyselyssä aiheuttaa saman ongelman. Raportoinnissa ei voida puhua helsinkiläisistä vaan kyselyyn vastanneista. Vastausten karhuaminen ei ollut mahdollista.

Emme juuri tavoittaneet alle 18-vuotiaita. Toivomus, että kyselyä lähetettäisiin eri-ikäisille helsinkiläisille, ei siten aivan toteutunut. Nuorten saaminen vastaajiksi on yleinen ongelma myös perinteisissä kysely- ja haastattelututkimuksissa.

Lumipallomenetelmä kontra otostutkimus

Keväällä 2012 toteutettuun kuntapalvelut-tutkimukseen vastasi 1 564 helsinkiläistä. Tutkimuksen vastausprosentti oli 39. Kuten edellä jo mainittiin, nyt esiteltävän kyselyn kulttuuri- ja taidekohteissa / -tapahtumissa käymistä koskevan kysymyskokonaisuuden esikuva löytyy tästä kyselystä. Seuraavassa katsotaan, miten perinteiseen otokseen perustuvan tutkimuksen ja ”lumipallomenetelmällä” kerätyn aineiston vastaukset poikkeavat toisistaan

Taulukko 1. Käynyt / osallistunut eräisiin kulttuuritapahtumiin ja -tilaisuuksiin Helsingissä 2012 ja 2013

Käynyt 12 kk aikana		
	Kevät 2012, %	Syysy 2013, %
Taidegalleria, valokuvagalleria	61	77
Pop-jazz-rock keikka/ konsertti	54	55
Klassisen musiikin esitys	41	53
Tanssi-, baletti- tai sirkusesitys	38	33
Pop-up-ravintola/ ravintolapäivä	22	33
N	1 428	829

Sähköpostilla ja Facebookin kautta tutkimukseen vastanneet olivat jonkin verran aktiivisempia kulttuurin saralla kuin lomakekyselyyn vastanneet. Populaarimusiikin kohdalla tätä eroa ei kuitenkaan ollut. Ravintolapäiville osallistumisen yleistymisen voi selittää johtuvan tapahtuman laajentumisella ja yleisempään tietoon tulemisella.

Itse kyselystä

Kyselyä pidettiin mielenkiintoisena, helppona ja ennen kaikkea rohkean lyhyenä:

- *Kiva kysely! Kiva menetelmä- ketjukirjeenä! POP UP- kulttuuritapahtumat vahvistukoot!*
- *Kerrankin lyhyt ja ytimekäs kysely jossa kysymykset ovat selkeitä, mielenkiintoisia ja kattavia*
- *Kiitos hyvästä kyselystä*
- *Upeaa, että on tällainen kysely! Kiitos!*
- *Kulttuurikysymysten lomake on hyvä. En läheskään aina viitsi vastata, mutta tämä lomake suorastaan houkutteli vastaamaan.*

Taustatietoja vastaajista

Naiset ja miehet

Kulttuuri on tämänkin kyselyn mukaan enemmän naisten kuin miesten harrastus. Kyselyyn vastanneista 73 prosenttia oli naisia, vaikka kyselyn alun sata sähköpostia painottivat miehiin.

Ikä

Kyselyyn vastanneitten keski-ikä oli 49 vuotta. Nuorin vastaaja oli 14-vuotias, vanhin 79-vuotias. Alle 30-kymppisiä vastaajia oli joka kymmenes. Kysely ei tavoittanut niin paljon nuoria kuin tavoiteltiin. Sadan ensimmäisen sähköpostin saatteen toivomuksena oli, että kyselyä lähetettäisiin eri-ikäisille helsinkiläisille. Tämä toive ei siten aivan toteutunut.

Taulukko 2. Kyselyyn vastanneet ikäryhmittäin (%) sukupuolen mukaan (N=820)

	Kaikki	Nainen	Mies
15–29	12	10	15
30–39	16	16	16
40–54	31	32	32
55–64	26	27	23
65–79	16	15	16
Yhteensä	100	100	100
N	820	610	210

Raportissa iän mukaisia tuloksia tarkastellaan kolmen ikäryhmän kautta; alle 30-vuotiaat edustavat nuoria, 40–54-vuotiaat työikäisiä ja 60 vuotta täyttäneet eläkeläisiä tai eläkeikää lähestyviä.

Koulutustausta

Kyselyyn vastanneet olivat varsin hyvin koulutettuja. Tämä päti molempiin sukupuoliin. Helsingin aikuisväestössä on huomattavasti enemmän pelkän perusasteen koulutuksen saaneita ja vastaavasti vähemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita.

Taulukko 3. Vastaajat koulutustaustan ja sukupuolen mukaan (N=825)

	Kaikki	Nainen	Mies	15+ väestö 31.12.2011
Peruskoulu	4	5	3	29
Ylioppilastutkinto	10	9	14	14
Ammatillinen tutkinto	18	19	18	20
Korkeakoulu- tai ammattikorkeakoulututkinto	67	68	65	38
%	100	100	100	100
N	825	615	210	514 611

Kysymys siitä, missä roolissa vastaajat kulttuuria kuluttivat, toi sinällään jo uutta tietoa Helsingin kulttuuriyleisöstä. Kysymystä käytettiin myös keskeisenä taustamuuttujana.

Valtaosa vastaajista oli ”kulttuurin kentällä” yleisönä, katselijana tai kuuntelijana. Reilu neljäsosa (29 %) vastasi, että hän harrastaa tai opiskelee jotakin kulttuurialaa. Kulttuurialan ammattilaisen roolissa vastaajista oli 13 prosenttia. On huomattava, että tilanteesta riippuen vastaaja voi olla kaikissa kysytyissä rooleissa. Keskimäärin kolmesta vastausvaihtoehdosta ruksattiin 1,3 (=130 %). Taulukossa 5 on ”purettu” kaikki vastausvaihtoehtojen kombinaatiot. Yleisin yhdistelmä oli olla yleisönä & harrastajana. Kaikissa kolmessa roolissa oleminen oli harvinaista.

Taulukko 4. Missä roolissa vastaajat olivat suhteessa kulttuuriin (N=829)

	%	N
On useimmiten yleisönä	85	706
Harrastaa tai opiskelee kulttuuria	29	238
On kulttuurialan ammattilainen	13	107
Yhteensä	127	1 051
N	829	

Taulukko 5. Kulttuuriroolien kombinaatiot (N=832)

	%	N
Vain yleisönä	61	511
Yleisönä & harrastajana	18	154
Vain ammattilaisena	7	58
Vain harrastajana	7	57
Kaikissa rooleissa	3	23
Yleisönä & ammattilaisena	2	23
Harrastajana & ammattilaisena	1	8
	100	832

Aineiston miehistä 17 prosenttia oli kulttuurialan ammattilaisia, naisista 12 prosenttia. Eniten ammattilaisia oli nuorimmissa, alle 40-vuotiaissa vastaajissa (reilut 20 prosenttia). Vastaajan koulutustaso ei näkynyt mitenkään vahvasti siinä, oliko hän kulttuurin kentällä yleisönä, harrastajana vai ammattilaisena.

Saatu kyselyaineisto ei ole pienoiskuva Helsingin 20–74-vuotiaasta väestöstä. Tutkimus kuvaa koulutettujen, aikuis- tai keski-ikäisten, kulttuuriaktiivien käsityksiä Helsingin kulttuurielämästä. Jos kysely olisi tehty perinteisillä menetelmillä (otos, lomake) olisimme todennäköisesti päätyneet samansuuntaiseen tulokseen: naiset, iäkkäämmät ja kulttuuria aktiivisesti harrastavat olisivat olleet ylliedustettuina aineistossa (eli olisivat vastanneet muita tunnollisemmin).

Vastausaika

Sähköiset kyselyjärjestelmät (Digium, Webropol) tuottavat automaattisesti teknistä tietoa kyselyn vastaamisajankohdasta ja -ajasta sekä lomakkeen täyttämiseen kuluneesta ajasta. Näitä tietoja harvoin esitetään. Ohessa Helsingin kulttuuri- ja vapaa-aikakyselyn ”tekniset” tulokset.

Taulukko 6. Vastausten viikkokertymä 21.10.–8.12.2013

	LKM
21.10.–27.10.	337
28.10.–3.11.	109
4.11.–10.11.	214
11.11.–17.11.	66
18.11.–24.11.	22
25.11.–1.12.	46
2.12.–8.12.	44
Yhteensä	838

Valtaosa lomakkeita täytettiin arkipäivisin – saaduista vastauksista viikonloppuna lähetettyjä oli vain kahdeksan prosenttia.

Valtaosa (66 prosenttia) kyselyyn vastanneista täytti sähköisen kyselylomakkeen ”virka-aikana” eli kello 8–16. Noin joka kolmas vastaus tallentui illan tunteina. Mukana on myös pieni määrä yön tunteina täytettyjä lomakkeita.

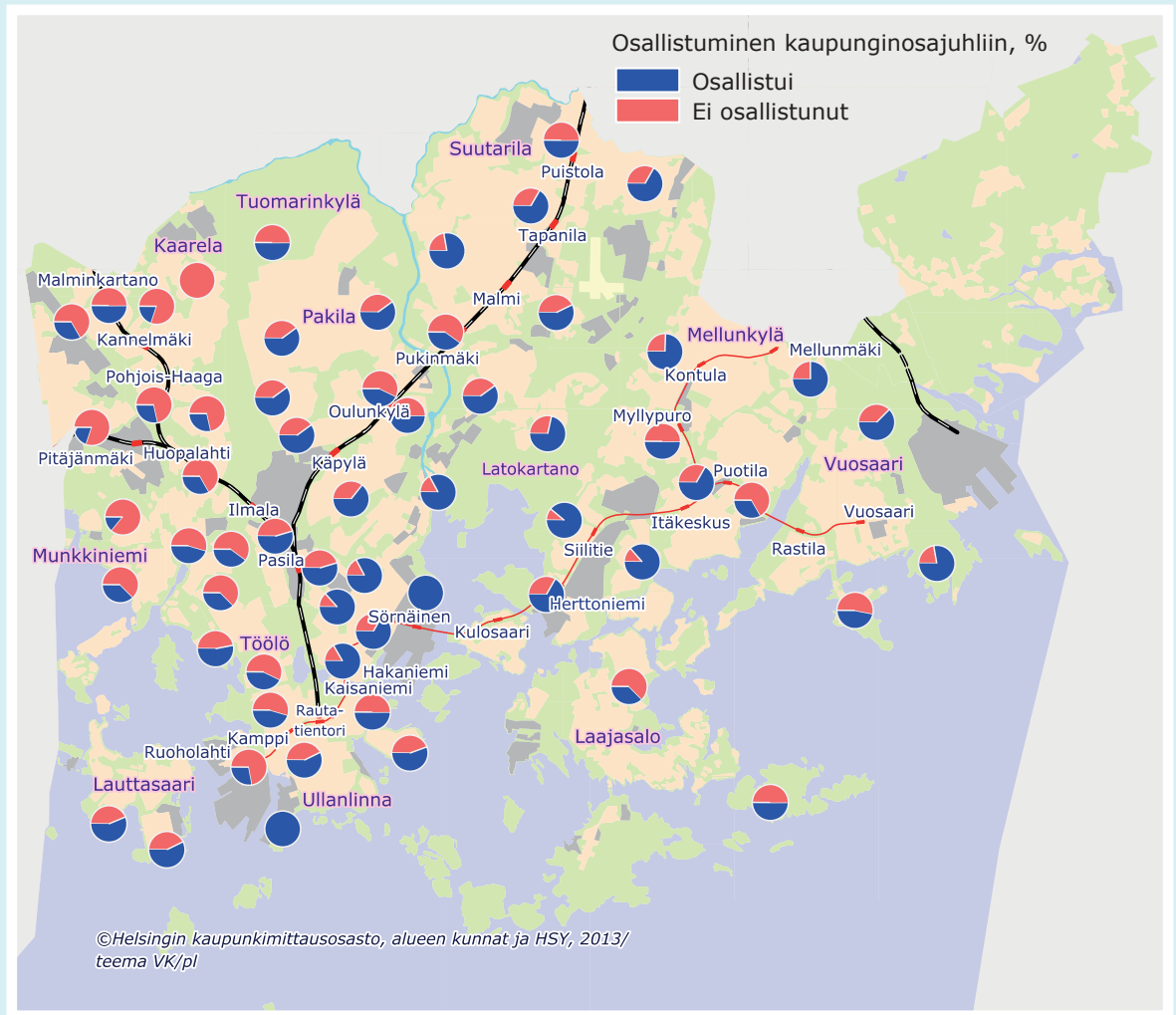
Taulukko 7. Mihin aikaan kyselyyn vastattiin (N=838)

Kellonaika	N	%
00:00–08:00	37	4,4
08:00–10:00	105	12,5
10:00–12:00	121	14,4
12:00–14:00	181	21,6
14:00–16:00	147	17,5
16:00–18:00	89	10,6
18:00–20:00	66	7,9
20:00–24:00	92	11,0
Yhteensä	838	100,0

Sähköisen lomakkeen täyttämiseen käytettiin aikaa keskimäärin seitsemän minuuttia¹, nopeimmat selvisivät 15 sekunnissa. Mediaanivastausaika oli 4,8 minuuttia ja yleisin vastausaika 4 minuuttia.

1 Aineistosta poistettiin muutama yli tunnin vastausaika. Näissä tapauksissa lomake oli varmaankin unohtunut ”päälle” ja /tai unohtunut lähettää.

Kaupunginosajuhliin osallistuneiden osuus postinumeroalueittain 2013

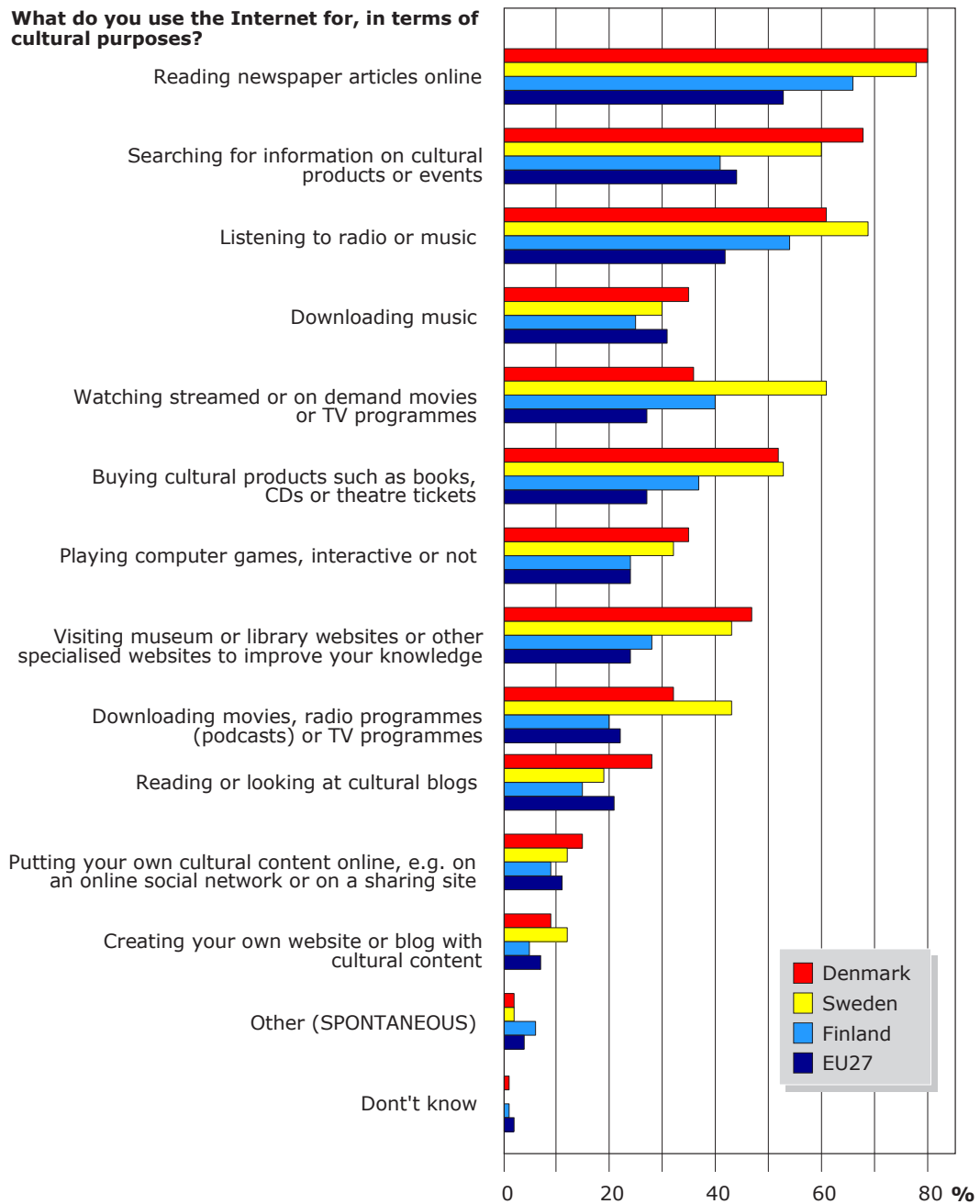
Missä muualla oli käyty 12 kk aikana, n=125

- 12 tuolia, keskustelutarja venäläisestä kirjallisuudesta, Stoaan kirjailijatapaamiset
- Akvarellikurssilla (Helsingin taiteilijaseura)
- Annantalon Saareen-näyttely
- Arkadia International Bookshop
- Arkkitehtuuritapahtumassa
- Asukastapahtumissa
- Asunnottomien yö
- Bongannut/kuvannut katutaidetta, graffiti etc.
- Dinner in the sky
- Drag bear race
- Elokuvafestivaaleilla
- Elokuvafestivaaleilla night visions ja rakkautta ja anarkiaa
- Elokuvafestivaalilla
- Eläkeläisten taidetapahtumassa
- Eri teemoja käsittelevissä keskustelutilaisuuksissa
- Festareilla
- Festivaaleilla
- Flasmobissa
- Flow festivaali
- Futista, ihmisten tutkimista livenä.
- Gay pride
- Golfaamassa
- Haltiala
- Helsingin juhlatapahtumien ohjelmaa, mm. musiikkipuisto
- Helsinki Pride
- Historiallisessa museossa
- Horse Show
- IHME-nykytaidefestivaalilla, Design Weekin tapahtumissa, elokuvakerhossa & -festivaaleilla, Juhlaviikot. Maailma kylässä
- International Horse Show
- Jalkapallo-otteluissa
- Joulutapahtumissa
- Juhlaviikot/Yoko Ono (mihin luokkaan kuuluu?)
- Kaapelitehtaalla desing market tapahtumassa
- Kahvilakonsertissa, ruokamarkkinoilla
- Kallio Kukkii ja Kallio Kipinöi
- Kallion kirkon 200 hengen kuoro
- Kallion karhupuistossa
- Kanneltalo, Aleksanterinteatteri, Musiikkitalo
- Kansanmusiikin keikalla
- Kansanmusiikkikeikalla (etenkin Perinnearkku ry:n järjestämillä)
- Kansanmusiikitapahtumassa
- Kasvitieteellinen puutarha
- Kasvitieteellisessä puutarhassa
- Katusoittajia eri puolilla kaupunkia
- Kauneusmessuilla

- Kiasma, Ateneum, Valokuvataiteen museo, luokkaa yli 50x vuodessa. Elokuvat katson laina DVD:ltä kotona
- Kiinteistömessuilla
- Kirkossa
- Kirpputorilla
- Kivinokan tapahtumat
- Klezmer-festivaaleille
- Klubi-illat. Vuotalo. Stoa
- Koiratapahtumissa
- Kokeellisen musiikin konsertti (Philip Glass), Kiinalainen uusivuosi Konttiaukion tapahtumissa
- Kontupisteessä
- Kotikonsertissa
- Koulun kevättempaus
- Kulttuurikävelyllä
- Kulttuuripajalla
- Kuvataidekurssit
- Kääntöpöydän tapahtumat, luontoretket, kävelytapahtumat, taistelulajiesittelyt ulkona
- Laiturin näyttelyissä ja muissa tapahtumissa
- Lastenkulttuuritapahtumissa, museoissa...
- Laulamassa lasten konserteista merkittäviin hautajaisiin
- Lausuntaesitykseni
- Luennoilla liittyen eri aiheisiin
- Lukuisissa Tapanilan itse järjestetyissä kylätapahtumissa
- Luvatta järjestetyllä keikalla
- Lux Helsinki
- Lux Hki
- Maalaismarkkinat Hakaniementori, Musiikkitalon yhteislaulut, Poliisien päivä Rautatientorilla ja eri jutut Narinkkatorilla
- Markkinoilla
- Mellunkylän aluefoorumeissa
- Messuilla/terveys, taidegalleriat
- Metrossa, Kumpulassa, uimahallissa, koripallokentällä, jalkapallokentällä,
- Mielenosoituksessa
- Monipuolisten palvelukeskuten erilainen ohjelmisto
- Museoissa (2 mainintaa)
- Museoissa (2 mainintaa)
- Museoissa, esitelmätilaisuuksissa
- Museossa
- Museossa (2 mainintaa)
- Museossa, esim. Kaupunginmuseo
- Musiikkifestivaaleilla
- Musiikkifestivaalilla
- Muu musiikkitapahtuma Savoyssa
- Nukke koti-messuilla
- Olutkulttuurifestivaaleissa
- Oluttapahtumassa
- Openhouse-Helsinki. Ohjattuja puistokävelyitä, työväenopisto avoimia luentoja... Performance-esityksessä
- Prosaik Nuoren Voiman proosan klubilla Kansallisteatterin lavaklubilla Prosa-kirjallisuusklubi
- Puisto piknikillä
- Puistokonserteissa
- Puistokävelyillä
- Roihupellon taiteilijakorttelin avoimissa ovissa, Juhlaviikkojen konsertissa

- Sarjakuvafestivaali
- Siivouspäivä
- Silakkamarkkinat
- Sompasaarella. Kivinokassa. Kalliossa. Taidetta luonnossa, maisemassa, katoavaa taidetta, käsitöitä kaiteissa ja puissa jne.
- Stand up
- Stand up komedia
- Stand-up keikalla
- Suvilahden graffitiseinällä
- Suvilahti.vapaami kaupunki HYY / hyvin paljon taidenäyttelyissä, Tennispalatsi, Taide happening, performanssi,
- Taiteiden yön tapahtumaa Vallilan kirjastossa sekä samassa paikassa järjestettävää Vallila viekään tapahtumaa
- Talvipuutarha
- Taste of Helsinki
- Tavallisella kirppiksellä
- Teurastamolla
- Työväenopistoluennolla, Yliopiston Aleksanteri-instituutin venäläisen kirjallisuuden esittelysarjaa kuuntelemassa
- Urheilutapahtuma
- Urheilutapahtumassa
- Urheilutapahtumissa
- Urheilutapahtumissa
- Useilla elokuvafestivaaleilla
- Virka infossa
- Virossa Rock Summer ja Öllesummer 2013
- Vuosaaren joulupolku, Mellunkylän joulupuisto

What do you use the Internet for, in terms of cultural purposes?

Source: Special Eurobarometer 399.CULTURAL ACCESS AND PARTICIPATION REPORT, Fieldwork: April – May 2013, Publication: November 2013, pages 57-58.

Mitä tarjontaa puuttuu, n=37

- 1 Aikuiselle ihmiselle suunnattuja keskustelutilaisuuksia
- 2 Antikvaarista kirjakauppaa ulkotiloissa ja kirjojen kierrätystä katutapahtumissa saisi olla enemmänkin.
- 3 Digitaaliseen pelaamiseen liittyvää tapahtumatarjontaa
- 4 Dinner en blanche, antiikkikirpputori
- 5 Eläkeläisille taiteentekemistä
- 6 Enemmän osallistumista
- 7 Enemmän ravintolapäivän ja Siivouspäivän kaltaista lähiötoimintaa: yhteisöllistä ja lapsetkin pääsevät mukaan
- 8 Enemmän taidetta vapaisiin tiloihin, esim kaduille
- 9 Helsingissä on vaikka mitä, muualla maassa pienimmissä kaupungeissa on pulaa tarjonnasta. Puuttuu akustinen musiikki, en kestä valtavalla volyymillä soitettavia konsertteja, huipputasoinen brassmusiikki
- 10 Ilmaiskonsertteja pitäisi olla enemmän, joissa olisi huippuesiintyjä
- 11 Kyselkää eri ikäisiltä h:läisiltä, mitä he haluaisivat kuulla ja toteuttakaa niitä
- 12 Jazzklubitoimintaa
- 13 Kansallisteatterin ohjelmisto on tosi outoa, vaikka on vapaalippu ei kiinnosta
- 14 Kirjastoautoille enemmän resursseja, taidelehtiä
- 14 Konserttien streaming kotiin esim, maksua vastaan
- 15 Kulttuuritapahtumat kaipaavat mielestäni perinteikkyyttä (mm, juhannustapahtumiin panostaminen)
- 16 Kunnianhimoinen pysyvä katutaide
- 17 Kyllä ajan ja energian puute itsellä on suurin vika
- 18 Lisää lastenteatteria ja konsertteja
- 19 Lisää perinnesusiikillista tarjontaa
- 20 Lisää toreja, erityisesti pieniä ruokatoreja kortteleihin
- 21 Luontoaiheet, kotiseuturetket
- 22 Lähiteatteri/pop up teatteri
- 23 Moniin mm., teatteriin ja konserttiin on ostettava liput monta kuukautta aikaisemmin. Aika ei sitten välttämättä sovikaan
- 24 Musikaaleja lisää!
- 25 Näyttämötaidetta, Klubitarjonta (Jazz, etninen, blues, tanssi)
- 26 Olisi mukavaa, jos joskus kaupungilla kulkiessa 'törmäisi' erilaisiin näytöksiin ja esityksiin, muihin kuin keräjäläisiin ja kaiken maailman nimien metsästäjiin
- 27 Omalle ikäluokalle ei löydy sopivaa (60v,)
- 28 Operetti
- 29 Osa bändeistä ei ulota kiertueitaan Helsinkiin
- 30 Pienimuotoisia puistokonsertteja lisää, kiitos
- 31 SIISTEJÄ BAAREJA LÄHIÖISTÄ, TANSSIPAikkoJA
- 32 Suuret ikäluokat, tälle ryhmälle liian vähän vapaamuotoisia tapahtumia, suuret ikäluokat ovat erilaisia kuin aikaisemmat ns. senior/eläkeläiset
- 33 Tahtoisin lisää vaihtoehtoisia underground-kulttuuri-ilmiöiden tapahtumia
- 34 The Offspring
- 35 Ulkoilmatapahtumia, maksuttomia
- 36 Ulkomaiset bändit jättää edelleen usein Helsingin väliin Euroopan kiertueilla, vaikka tilanne onkin hieman parantunut vrt. aikaisempiin vuosiin
- 37 Voisi olla enemmän arkipäivisin tarjontaa eläkeläisten ajankäyttöä ajatellen

Kulttuuritarjonnassa muita ongelmia, n=131

Aika ei riitä kaiken kiinnostavan seuraamiseen

Aikaa liian vähän. Asunto niin kaukana keskustasta, että ei jaksa lähteä enää illallisen jälkeen takaisin keskustaan.

Aikapula: muun elämän ja kulttuurin suhde

Ajan puute

Ajan puute haittaa kulttuuritarjonnan seuraamista

Asun muussa kunnassa

Bussilippu liian kallis

Byrokraattisuus ja valtava lupien tarve. Jopa puistokirppisiin täytyy tehdä pelastussuunnitelma.

Ehkä liian korkeakulttuurista lukuun ottamatta Tennispalatsin näyttelyitä, joista osa on kyllä 'ns amerikkalaista keskiluokan arvomaailmaa nuoleskelevaa, mutta mahtuu joukkoon, Ateneumin näyttelyt ovat poikkeuksetta kiinnostavia ja katson ne useaan kertaan

Ei aika riitä itsellä

Ei ehkä ongelma, mutta kaipaisin ohjeita pienimuotoisten esitysten järjestämiseksi julkisilla paikoilla. Voisiko Kulke tuottaa oppaan, miten toimia kun haluaa toteuttaa jotain esim. keskustan kauppakeskuksessa tai kaupungin hallitsemisissa ulko- tai sisätiloissa.

Ei kansainvälisesti merkittäviä taidemuseoita

Ei ole aikaa

Ei ole ongelmaa!

Ei tule aktiivisesti seurattua tarjontaa, joten hyviä tapahtumia jää kokematta. Ei ole Helsingin ongelma ;-)

Ei tule mieleen ongelmia

Elämäntilanteesta johtuva ajanpuute

Elämässäni on niin paljon muutaKIN kun kulttuuria:)

En ehdi mennä

En ehdi työltä, perheeltä ja harrastuksilta

Enemmän tapahtumia myös päiväaikaan!

Esim. Taiteiden yönä on päällekkäisiä tapahtumia

Graffiteiden vainoaminen, monta loistavaa teosta on tuhottu yhdentekeivistä kohteista, esim. siltarakenteista.

Guggenheim Helsinkiin!

Haluaisin, että tieto tapahtumista löytyisi yhdeltä nettisivulta.

Harrastajateattereille Teatteritila (Itä-Helsinki)

Hyvin monet tapahtumat ovat englannin tms. kielellä

Ikäraajat, liikaa tietoa

Isot tapahtumat on liian isoja , siksi keskustan massatapahtumiin ei viitsi lähetä.
Lähiötapahtumat helpompia ja matalamman kynnyksen paikkoja. Kaupunki saisi tuoda myös kulttuuritarjontaa enemmän lähiöihin, siellä tapahtumat on usein ns. itse järjestetty

Joskus liian monta hyvää tapahtumaa liian lähekkäin

Joskus on vaikea saada lippuja joihinkin teatterinäytöksiin tai konsertteihin.

Jotain uutta

Jotkut on kalliita, varsinkin kun oli suuri perhe, rajoitti kyllä.

Kaikkeen kivaan ei ehdi, kun moni hyvä juttu on päällekkäin. Syksyllä olisi enemmän aikaa, mutta silloin tarjonta vähäisempää.

Kaikki parhaat, mielenkiintoisimmat elokuussa samaan aikaan - juhlatiikat, Vantaan barokki, Espoon cine, Art goes kapakka jne. Syyskuu tuntuu sitäkin pahemmalta, kaikki on ohi.

Katu- ja puistokirppikset koko kaupungin alueella samaan aikaan, pitäisi eritellä esim. pohjois-, koillis-, läntinen- ja itäiset kaup.osat eri päiville (eri vkonlopuille) sekä kantakaupunki erikseen tai pienempiin osasiin, että ehtisi joka suunnalla.

Kaupunginteatterin lipuista pitäisi eläkeläisten saada sama alennus kuten opiskelijoiden

Kaupunki vaikeuttaa tapahtumajärjestäjien tekemistä ja työtä ja vapaaehtoistoimintaa

Kiire opiskeluissa ja paljon muilla paikkakunnilla

Kirjasto kiinni sunnuntaina

Klassisen musiikin huipputapahtumiin lippujen saaminen lähes mahdotonta

Kotimaiset jutut eivät ole ylettömän kalliita, mutta vierailevien kv-taiteilijoiden konserttien lippujen hinnat ovat välillä suorastaan huikeita!

Kulttuuri ei tavoita kaikkia, vanhuksat etenkin jäävät vähälle

Kulttuuri voisi vielä enemmän olla kadulla

Kulttuuritilaisuudet lähiöistä puuttuvat tyystin! Köyhillä ja liikuntavammaisilla, lapsiperheillä ei ole mahdollisuutta mennä kulttuuritalojen tilaisuuksiin. Nukketeatteriesityksiä lisää.

Kulttuurituottajiin on vaikeaa saada kontaktia, ovat yleensä liian itseriittoisia ja liian korkeasti koulutettuja, tulisi olla myös tasokasta populaarikulttuurin tarjontaa ja edullisemmin
Lapsiperheelle sopivaa tarjontaa ei ole lähistöllä
Lasten tapahtumat toistavat samoja juttuja, ilahduttavaa kun kokee uutta esim. Ateneumissa ollut Lars (sukunimi unohtui) näyttely jossa lapset saivat leikkiä maalauksien pohjalta tehdyissä kulisissa ja upota maalausten maailmaan)
Liian paljon pääsymaksuttomia tapahtumia, kuluttajat eivät opi maksamaan kulttuurista käypää hintaa.
Liian pitkiä esityksiä
Liian pitkiä tapahtumia arki-iltaisina
Liian rajoittunutta menoa; pitäisi saada enemmän 'rymyä'.
Liian vähän foorumeita taiteen vapaan kentän esityksiin.
Liian vähän omaehtoista toimintaa, liikaa lupabyrokratiaa
Liian vähän parkkipaikkoja autoille
Liikaa muuta puuhaa
Liikaa väkeä ilmaistapahtumissa
Liput pitäisi varata niin paljon aikaisemmin, että en uskalla, kun ei ole tietoa monen kuukauden päähän omasta terveydentilasta.
Lisää edullisia teatteriesityksiä!
Lontoossa asuessani tuntui että ilmaisia tapahtumia oli suorastaan liikaa, esim. viikoittaisia konsertteja museoissa. Helsingissä kiinnostavia ilmaisia tapahtumia tuntuvat järjestävän yksittäiset tahot, ja parhaat vinkit olen tyypillisesti kuullut aivan sattumalta
Lukee Hesarin minne mennä, on jo 'ilta'
Lähiöt kuolleita kulttuurin suhteen. Yksittäiset rockpitoiset festarit eivät riitä. Muutin elämäntilanteen pakottamana Kontulaan ja kadun sitä katkerasti. Ostarin 14:stä anniskeluravintolasta pitäisi yksi muuttaa musiikkiklubiksi ja toinen lähiögalleriaksi
Länsi-Helsinki tapahtumia vähän
Modernien ja kaupunkimaisten ulkoilmatapahtumien järjestäminen on mitä ilmeisimmin liian hankalaa. Kaupungin pitäisi helpottaa ja tukea tapahtumatoimintaa, erityisesti ravintola- ja siivouspäivien tapaista ihmisten järjestämää toimintaa.
Museoiden sisäänpääsymaksut ovat muihin isoihin kaupunkeihin verrattuna korkeat. Esim. valtion ylläpitämien museoiden tulisi olla ilmaisia.
Ohjelmaa on ihanan paljon, mutta aika ei riitä kaikkeen

Olen niin allerginen parfyymeille, etten voi käydä teattereissa ehkä esim. Musiikkitalon konserteissa

Olen ollut itse poissa kaupungista kiinnostavien tapahtumien aikana tai useat kiinnostavat tapahtumat tmv. ovat päällekkäin, tarjonnan keskittyminen sesonkiaikoihin

Olen tajunnut liian myöhään, että joku tapahtuma on esim. tulevana viikonloppuna ja aikataulut on jo lyöty muun toiminnan osalta lukkoon

Oma kiire

Oma saamattomuus

Oma terveys rajoittaa osallistumista

Oman ajan vähyys

Omat kiireet yhdistettynä siihen että asun lähiössä ja keskustan alue jossa yleensä kaikki on, on kuitenkin aika kaukana

Osa tapahtumista liian lähellä, ei jää vapaata viikonloppua kesällä

Painottuvat kesälle, talvella liian vähän mitään

Paljon koettavaa, liian vähän aikaa

Paljon mielenkiintoista, mutta en ehdi/jaksa työpäivien jälkeen ja viikonloppukin menee kotitöihin.

Paljon muuta tekemistä

Parhaisiin juttuihin on vaikea saada lippuja. Minulta menivät sivu suun Thaïs-ooppera ja Lumikuningatar-baletti.

Parkkipaikkojen vähyys

Perheelliselle kaupungin työntekijälle liput ovat liian kalliita. Miten vien 6 henkisen perheen minnekään, kun liput maksavat 35 - 100 € kpl? Halua olisi osallistua ja vielä 4 nuorta tapahtumiin ja kulttuurin pariin, mutta miten?

Pienien ja keskisuurten keikkojen suhteen ylitarjontaa.

Pienten tapahtumien rahoitus on hankalaa tai vaatii ammattitaitelijoiden vapaaehtoistyötä

Positiivinen ongelma: runsaudenpula!

Puuttuu edullisia ja maksuttomia treenauspaikkoja muillekin kuin alle 25v. Esimerkiksi päiväkoteja, kirjastoja ym.

Puuttuu rahvaalle tuotua viihdetarjontaa: musiikkia jne.

Puuttuu sopivia tiloja tanssille ja esityskauden ovat liian lyhyitä.

Puuttuu vapaa-aikaa..

Pysäköinti likimain kaikkialla on pysäköinti muuttunut maksulliseksi klo 21:00 saakka ja max pysäköintiaika on 2 h, klo 19 alkavan ja klo 21:30 ...22:00 loppuvan esityksen ajaksi ei saa pysäköityä. En jaksa enkä viitsi 3 eri julkisella matkustaa edestakas.

Pysäköintipaikkoja ei ole

Päällekkäin olevat tapahtumat

Rock konsertit mistä olisin kiinnostunut on liian kalliita

Rock-klubikonsertit liian myöhään työssäkävälle

Ruuhkaa

Stoan kivat jutut ovat Lauttasaaresta liian kaukana illalla

Suosittuihin konsertteihin ei saa lippuja

Suosittu esitykset loppuvat nopeasti

Surullista, että esim. jazzin kohdalla tarjonta on levittäytynyt ympäri kaupunkia ei niin vakituisiin paikkoihin eikä järjestäjillä ole mitään koordinaatiota. Siksi on harmillista, että rajalliselle jazzyleisölle on parhaimmillaan/pahimmillaan 6-8 tilaisuutta.

Taide ja kulttuuri pitäisi olla lähempänä käyttäjää, matalan kynnyksen esiintymispaikkoja ja tilaisuuksia

Tapahtumat eivät ole tarpeeksi esillä sosiaalisessa mediassa

Tapahtumat ovat samoihin aikoihin, levittäytyisivät myös syksyyn

Tapahtumia valtavasti, mutta olen paljon poissa mökillä ja matkoilla

Tapahtumien järjestäminen on vaikeaa ja kallista

Tapahtumien järjestämiseen liittyvä lupapolitiikka

Tapahtumien profilointi ei markkinoinnissa aina esillä - esim. lapsille soveltuva kulttuuritapahtumat facebookiin

Tapahtumista pitäisi tiedottaa aiemmin että pystyisin ottamaan ajankohdan huomioon. Verkkopalvelu, johon olisi koottu kaikki tapahtumat ja josta voisi valita itselle sopivat tapahtumat tulisivat automaattisesti s-postiin. Kaupunki ylläpitämään sivustoja

Tarjonnassa voisi olla yhtenäisempi teema, nyt melkoista sillisalaattia tarjolla

Tarjonta on erittäin hyvä, mutta aina saisi olla jotakin uutta ja lisää

Tarjonta on liiankin järjestettyä, spontaanit tapahtumat ja tilat ovat parhaita

Tarjontaa ei liikaa mutta sijoittuu usein samoille ajankohdille (esim. elo-syyskuu täynnä kaikkea, talvi tyhjää). Myös uusia, kiinnostavia paikkoja esim. konserteille tai teatteriesityksille on vaikea löytää.

Tarjontaa on liikaa, vaikea valita

Tarvitsen induktiosilmukan tai tekstityksen.

Taso ei ole aina maailmanluokkaa. Kaipaisin esimerkiksi huippuluokan nykytanssiesityksiä

Teatteri-, ooppera-, elokuva-, tanssi- ja konserttiliput ovat liian kalliita. Pitäisi olla sosiaalisiin perusteisiin tarjottavia "karvahattulippuja" meille köyhille.

Teini-ikäisiä lapsia on haastavaa innostaa mukaan, heille suunnattua markkinointia?

Tekisi mieli harrastaa kulttuuria vielä paljon enemmän, mutta joka paikkaan ei ehdi. Elokuvaliput ovat melko kalliita.

Tieto on niin hajallaan

Toisaalta joihinkin kiinnostaviin voi tulla vain nuorisoa ja jos itse on suuresta ikäluokasta on aika kumma tilanne, epäviihtyvää

Toisinaan liput turhan kalliita ja myydään loppuun liian nopeasti

Toivoisin enemmän ilmaisia tapahtumia ulkona, myös ei-kesällä, kaikille sopivia. Esim. Senaatintorin valo-show oli sellainen. Kiitos kaikesta kulttuurista, jota Helsinki tarjoaa!

Työssäkäynti vähentää mahdollisuuksia osallistua.

Tämä ei ole varsinainen ongelma, mutta joskus tarjontaa on todella paljon päällekkäin, esim. taiteiden yönä - olisi kivaa, jos tarjonta voisi olla vähän tasaisemmin jakautunut esim. osa tapahtumista myös marraskuulle / alkukevälle

Vaativa työ vie voimat, vapaa-aikana en jaksa lähteä

Vieläkin villimmin ja vapaammin saa ideoita ja kokeilla, tukekaa kansalaisten omaa aktiivisuutta vielä enemmän. Se on kustannustehokasta ja innovatiivista.

Väentungos ilmaistapahtumissa

Välillä on vaikea valita mihin menisi, kun on yhtä aikaa niin paljon, mutta sehän on valintakysymys oikeasti, kaikkea ei saa.

Väljemmät alkoholin anniskelu- ja ulosmyyntikäytännöt kaupunkitapahtumiin, mm. yllämainitut ruokatorit

Yhdistettynä ja yksilöiden: samanaikaista tarjontaa on liikaa, 3-4-tuntisten tilaisuuksien päättyminen eläkeläiselle turhan myöhään, äänitason kasvattaminen yli desibelisietorajan ja monasti myös tarpeettomin mikrofonein ja vahvistimin

Yhtenäinen nettisivu jolta sais katsoa mitä missä tapahtuu milloinkin, karttoineen ja linkeineen puuttuu.

Älkää missään tapauksessa supistako kirjastojen palvelua!

Tyytyväisyys kulttuuritarjontaan Helsingissä

Lisäinformaatioita tuoneet 357 vastausta.

ALUEESEEN liittyviä kommentteja 20 kappaletta:

- kahdeksassa myönteinen arvio
- 12 vastauksessa toivottiin kantakaupungin ulkopuolelle ja lähiöihin lisää tapahtumia

LIPPUJEN SAANTIA JA/TAI HINNOITTELUA kommentoitiin yhteensä 125 vastauksessa:

- 110 kommenttia lippujen hinnoittelusta: 43 myönteiseen sävyyn, joissa yleensä kiiteltiin ilmaistapahtumia ja mahdollisuutta myös edullisiin näytöksiin esimerkiksi päiväaikaan. Loput noin 60 % vastauksista olivat lippujen korkeiden hintojen päivittelyä ja/tai toiveita ilmaisanäytäntöjen lisäämisestä tai paremmista alennuksista esim. erityisryhmille.
- lippujen hankintaa ja saamista kommentoitiin 24 kertaa; neljässä oltiin sitä mieltä, että lippuja saa, muissa vastauksissa täysin vastakkainen kokemus (esim. liput loppuvat kesken tai niitä on vaikea saada kiinnostaviin ja suosittuihin tapahtumiin, koska myydään jo ennakoon).

TIEDON SAAMISTA KULTTUURITAPAHTUMISTA kommentoitiin 68 vastauksessa:

- 11 vastaajaa piti tiedon saamista riittävänä ja suhteellisen helppona ("hyvä tiedotus esim. Hesarissa", "netistä saa syventävää tietoa", "fb on oiva paikka saada tietoa tapahtumista")
- 52 vastaajaa ilmaisi jonkinlaisia ongelmia, puutteita tai toiveita tiedottamisen suhteen (tyyliin: "pitäisi löytää yhtenäiseltä sivustolta", "Helsinki info kertoo menneistä tapahtumista", "lehtisissä ja sanomalehdissä tieto tulee liian myöhään", "tapahtumat voisi keskittää kattavasti yhden osoitteen alle, kyllästyn nopeasti etsimään tapahtumia eri verkkosivuilta", "olennaisen ja merkittävän seulonta on vaikeaa", "pienemmät tapahtumat hautautuvat helposti suurempien alle heikomman markkinoinnin takia" jne.)

KULTTUURITAPAHTUMIEN SISÄLLÖLLISEEN ANTIIN otettiin kantaa 97 vastauksessa:

- niistä puolet (49) sisälsi jonkinlaisen kritiikin, toiveen tai kehittämissuosituksen:
- kahdeksan henkilöä otti kantaa elokuvatarjontaan; useimmin harmiteltiin pienten teattereiden katoamista
- 14 vastaajaa toivoi jollekin ikäryhmälle (lapsille, nuorille, ikääntyneille, aikuisväestölle) paremmin kohdentuvaa tarjontaa
- sisältöön toivottiin mm. lisää katutapahtumia, kirpputoreja ja elektronista musiikkia ja mainittiin, että "puuttuu vahva panostus drag-taiteilijoiden esiintymiseen", "liikaa ruokaan ja syömiseen liittyviä juttuja", "isoissa teattereissa pyörii samat näytelmät tosi pitkään", "pienille bändeille enemmän tilaa paikallisissa kylätapahtumissa", "teatterin taso on laskenut vuosien mittaan", "kuvataiteiden anti voisi olla kansainvälisempi", "tapahtumilta puuttuu syvyyttä", "enemmän kaupunkilaisilta lähtöisin olevaa toimintaa", "leppoisa fiilis ja lämpö puuttuu".

KULTTUURITOIMINNAN JA -TAPAHTUMIEN JÄRJESTÄMISEEN, PÄÄTÖKSENTEKOON JA TUKEMISEEN otti kantaa 37 vastaajaa:

- useimmin vastauksissa kommentoitiin tapahtumien tilajärjestelyjä ja toivottiin enemmän erilaisia esitystiloja (14 kpl) tai arvosteltiin tiukkoja sääntöjä ja normeja ja järjestelyjen hankaluutta (5 kpl); tästä esimerkiksi nostettiin anniskelulain säädökset kolmessa puheenvuorossa.

TAPAHTUMIEN AJOITUKSEEN tai ylipäättään aikaan (myös omaan ajankäyttöön) liittyviä kommenttipuheenvuoroja oli 44:

- yleisin kannanotto liittyi omaan ajankäyttöön; mielenkiintoisia tapahtumia olisi tarjolla, mutta syystä tai toisesta oma aika ei riitä osallistumiseen. Näitä vastaustyyppisiä oli 21 kappaletta.
- kuudessa kommentoitiin vuodenajan vaikutusta tarjontaa ("kesäisin tapahtumaa on riittävästi, muulloin ei", "talvisin ei tunnu tapahtuvan paljonkaan mutta kesäisin on runsaasti")
- tapahtumien ajoitusta työaikaan tai juuri työpäivän päättyessä piti huonona asiana viisi vastaajaa, kolme vastaajaa harmitteli tapahtumien kasautumista samoille päiville, viisi vastaajaa piti ajoituksia muista syistä itselleen sopimattomina.
- JONKIN MUUN ONGELMAN TAI VASTAAVAN ilmaisi 34 vastaajaa:
- kulttuuritapahtumien tarjontaa liian suurena piti 13 vastaajaa ("ongelma on runsaus", "tarjontaa on jopa liikaakin", "riittävästi/liikaa, valinnanvaikeus", "elokuussa on liikaa esim. juhlatiiviot", "tapahtumia on ihan liikaa (erilaiset juhlatiiviot, Helsingin päivä, ravintolapäivä)", "ylitarjontaa ja samanaikaisuutta")
- muina ongelmina mainittiin mm.: "pitkät välimatkat", "ihmisiä on liikaa", "joka paikassa on tungosta", "lehtien menolistat liian pientä tekstiä", "kuulovammaisille tarvitaan induktiosilmukka tai tekstitys", "merkittävä rasite on ikivanhat tuet Kansallisteatterille ja Oopperalle jne.", "tapahtumien jäljiltä usein roskaa kaduilla ja puistoissa".

